

Schoolplan 2015 – 2019

Naam school:	Openbare Dalton Basisschool Nijenstein
Brinnummer:	06AO
Adres:	Onnemaweg 1
Postcode:	9997 NG Zandweer
Telefoon:	0595-433344
E-mail:	nijenstein@lauwerseneems.nl
Website:	www.odbsnijenstein.nl
Identiteit:	Openbaar
Directeur:	Marjan van der Meij

Bevoegd gezag: **Schoolbestuur Lauwers en Eems**

Datum vaststelling: 30 september 2015

Directeur: Jaap Rosema. Locatiecoördinator: Marjan van der Meij

De voorzitter van de medezeggenschapsraad: Mirjam Smit-Saathof

Inhoud

HOOFDSTUK 0: VOORWOORD	4
0.1 CONTEXT EN AANLEIDING	4
0.2 DOEL	4
0.3 FUNCTIE	4
0.4 VASTSTELLING EN INSTEMMING	4
HOOFDSTUK 1: HET FUNDAMENT ONDER ONZE SCHOOLPLANNEN	5
1.1 HOOGWAARDIGE KWALITEIT VAN ONDERWIJS GEVEN AAN ELK KIND DAT OP ÉÉN VAN DE SCHOLEN VAN L&E IS AANGEMELD: PASSEND ONDERWIJS VOOR ELKE LEERLING!	5
1.2 IN NAUWE RELATIE MET DE OUDERS VAN ONZE LEERLINGEN MEERVOUDIGE PUBLIEKE VERANTWOORDING (MPV) WILLEN DRAGEN EN KUNNEN AFLEGGEN	5
1.3 PEDAGOGISCH ONDERNEMERSCHAP INZETTEN VOOR EEN HOOGWAARDIGE KWALITEIT ONDERWIJS EN CONTINU ONTWIKKELEN VAN VERNIEUWEND ONDERWIJS DAT PAST BIJ DE MAATSCHAPPELIJKE ONTWIKKELINGEN IN ONZE REGIO.	6
1.4 HET PO VAN LAUWERS & EEMS ALS EEN LERENDE ORGANISATIE DIE DE ONDERLINGE DIALOOG OVER KWALITEIT EN ORGANISATIE VERDIEPT EN VERSTERKT	6
1.5 VERTALING VAN DE PIJLERS UIT HET FUNDAMENT NAAR DE SCHOOLPLANNEN	6
1.5.1 HOOFDLIJNEN SCHOOLPLAN	6
1.5.2 DE KRACHT VAN CENTRAAL - DECENTRAAL	7
HOOFDSTUK 2: IDENTITEIT: VISIE EN MISSIE	9
2.1. VISIE EN KOERS VAN SCHOOLBESTUUR L&E	9
2.2 LEVENSBESCHOUWELIJKE IDENTITEIT	12
2.3 ONDERWIJSCONCEPT	12
2.4 MISSIE EN VISIE	12
HOOFDSTUK 3: SCHOOLBESCHRIJVING	15
3.1 KENMERKEN SCHOOLOMGEVING/ouders	15
3.2 GEGEVENS PERSONEEL	16
3.3 GEGEVENS LEERLINGEN	17
3.3.1 PROGNOSES LEERLINGEN	18
3.4 ONDERWIJSRESULTATEN	18
HOOFDSTUK 4: INRICHTING VAN ONS ONDERWIJS	23
4.1.1: KWALITEITZORG	23
4.2 DOMEIN: ONDERWIJS & LEREN	25
4.2.1 OVERZICHT LEERSTOFAANBOD	28
MATERIAAL	28

4.2.2 LEERSTOFAANBOD: OVERZICHT VERVANGING/AFSCHRIJVING	30
4.2.3 INRICHTING VAN HET ONDERWIJSLEERPROCES	30
4.2.4 RELEVANTE ONDERWIJSINHOUDELIJKE BELEIDSTERREINEN	31
VEILIGHEIDSBELEID	31
4.3 DOMEIN: ZORG & BEGELEIDING	32
4.3.1 ZORGPROFIEL EN SCHOOLONDERSTEUNINGSPLAN	32
4.4 DOMEIN: BELEID & ORGANISATIE	33
4.4.1 INTEGRAAL PERSONEELSBELEID	33
4.4.2 BELEID M.B.T. OUDERS	33
HOOFDSTUK 5: KWALITEITSPROFIEL	35
5.1 INLEIDING	35
5.2 KWALITEITSPROFIEL	35
5.2.1 SAMENVATTING ENQUÊTE	35
5.2.2 SAMENVATTING INSPECTIERAPPORT	35
5.3 SCHOOLAMBITIES	35
HOOFDSTUK 6: MEERJARENPLANNING OP SCHOOLNIVEAU	36
6.1 OVERZICHT MEERJARENPLANNING	36
HOOFDSTUK 7: FINANCIËLE MEERJARENPLANNING	40
7.1 DE FINANCIËLE CONSEQUENTIES VAN PLANNEN	40
7.2 FINANCIEEL BELEID	40
7.3 DE MEERJAREN FORMATIEBEGROTING	41
7.4 DE MEERJARENBEGROTING	43
7.5 TENSLOTTE	44
BIJLAGE 1	45
BIJLAGE 2	46

Hoofdstuk 0: Voorwoord

0.1 Context en aanleiding

Artikel 16 van de WPO geeft aan dat het bevoegd gezag tenminste één maal in de 4 jaar het schoolplan vaststelt en het na vaststelling aan de inspecteur toezendt. Het schoolplan is derhalve een wettelijk verplicht document en dus een bekostigingsvoorwaarde. In de vierjarige schoolplancyclus die gestart is in 1999 vormt de periode 2015-2019 de vijfde planperiode.

0.2 Doel

Het schoolplan 2015-2019 is ons beleidsplan voor de komende planperiode. Het geeft antwoord op 2 belangrijke vragen:

- Waar staan we nu als school (positiebepaling)?
- Waar willen we naar toe met onze school (schoolontwikkeling)?

Daarmee is duidelijk dat ons schoolplan het beleidsdocument bij uitstek is voor de sturing van onze schoolontwikkeling op de middellange termijn.

0.3 Functie

De functie van ons schoolplan is meerledig:

- Intern sturingsdocument (richting, houvast, kompas)
- Verantwoordingsdocument (interne en externe verantwoording)
- Ondernemingsplan (sturen op doelen, middelen en mensen voor de middellange termijn)
- Kwaliteitsdocument (centraal document binnen de cyclus voor kwaliteitszorg)

In hoofdstuk 1 gaan we dieper in op de functie van ons schoolplan.

0.4 Vaststelling en instemming

Het schoolplan 2015-2019 is vastgesteld door het bevoegd gezag, conform de bepalingen in art. 16 van de Wet op het Primair Onderwijs (WPO) met instemming van de medezeggenschapsraad conform de bepalingen in art. 6 van de Wet Medezeggenschap Onderwijs (WMO), dan wel art. 10b van het wetsvoorstel Medezeggenschap op Scholen (WMS).

Voor de formulieren "Vaststelling Schoolplan" en "Instemming Schoolplan": zie hoofdstuk 8: Bijlage 4 en bijlage 5.

Hoofdstuk 1: Inleiding

Het fundament onder onze schoolplannen

Ons schoolplan voor de schoolplanperiode 2015-2019 is gebaseerd op een fundament van 4 pijlers:

1. Hoogwaardige kwaliteit van onderwijs geven aan elk kind dat op één van de scholen van L&E is aangemeld: Passend onderwijs voor elke leerling!
2. In nauwe relatie met de ouders van onze leerlingen Meervoudige Publieke Verantwoording (MPV) willen dragen en kunnen afleggen.
3. Pedagogisch ondernemerschap inzetten voor een hoogwaardige kwaliteit van ons bestaande onderwijs. En continu ontwikkelen van vernieuwend onderwijs dat past bij de maatschappelijke ontwikkelingen in onze regio.
4. Het Primair Onderwijs van Lauwers & Eems is voor ons een lerende organisatie die de onderlinge dialoog over kwaliteit en organisatie verdiept en versterkt.

We zetten hier graag kort uiteen wat deze pijlers voor ons inhouden en wat dat vervolgens betekent voor de functie en de status van ons schoolplan.

1.1 Hoogwaardige kwaliteit van onderwijs geven aan elk kind dat op één van de scholen van L&E is aangemeld: Passend onderwijs voor elke leerling!

Wij zijn ons bewust dat de ouders hun kinderen aan ons toevertrouwen. Dat wij onderwijs geven aan kinderen die over 25/ 30 jaar de opvolgende basis van onze maatschappij gaan vormen. Daarom streven wij er met ons onderwijsaanbod naar, om elk kind dat onderwijs te geven, dat aansluit bij de kwaliteiten van het kind. En met hoogwaardige kwaliteit bedoelen wij, dat wij de ontwikkelingen van de kinderen regelmatig evalueren om uitdaging te bieden en hun leerdoelen te prikkelen. Hoogwaardige kwaliteit van onderwijs betekent voor ons ook dat wij vinden dat de Inspectie op elk willekeurig moment onze scholen kan komen doorlichten, omdat wij overtuigd zijn van de kwaliteit die wij bieden en die ook volledig conform de wettelijke eisen door ons georganiseerd en geregeld is.

1.2 In nauwe relatie met de ouders van onze leerlingen Meervoudige Publieke verantwoording (MPV) willen dragen en kunnen afleggen

De school is een maatschappelijke onderneming die met publiek geld in stand wordt gehouden en midden in de samenleving staat. Bij een dergelijk onderneming hoort een krachtige communicatie met de ouders, MR-en, GMR en mogen alle andere betrokkenen "goed bestuur" van Lauwers & Eems verwachten. Met andere betrokkenen doelen wij op de overheid (inspectie en lokale overheid), burgers, regionale samenwerkingsverbanden, peuterspeelzaal, kinderopvang, voortgezet onderwijs en andere partners waar de school mee samenwerkt. De school als maatschappelijke onderneming.

MPV past in het rijtje van lumpsumfinanciering, integrale kwaliteitszorg, proportioneel onderwijstoezicht. "Good governance" betekent daarom voor ons: transparant afleggen van verantwoording aan alle partijen die hier wettelijk mee verbonden zijn en partijen die daarom vragen.

De school als maatschappelijke onderneming verantwoordt zich niet alleen door inzicht in de financiën te geven. Het gaat om meer. L&E vindt het investeren in een breed en constructief draagvlak een belangrijk aandachtspunt voor beleid. Maar ook hecht zij groot belang de input te ontvangen uit de omgeving (in de meest brede zin van het woord) voor kwaliteitsverbetering en onderwijs ontwikkeling.

"Good governance" betekent daarom voor ons het afleggen van rekenschap over de bereikte resultaten. Dit betreft financiën, onderwijsresultaten, personele resultaten en resultaten ICT en huisvestingsbeleid.

Wij zien daarbij ons schoolplan als een intern sturingsdocument met een belangrijke functie voor interne en externe verantwoording.

1.3 Pedagogisch ondernemerschap inzetten voor een hoogwaardige kwaliteit onderwijs en continu ontwikkelen van vernieuwend onderwijs dat past bij de maatschappelijke ontwikkelingen in onze regio.

In het onderwijs, óók in het primair onderwijs, verandert de besturingsfilosofie ingrijpend. Aan het rijtje autonomievergroting (lumpsumfinanciering, actief kwaliteitsbeleid en proportioneel onderwijstoezicht) dient herijking van de zorg (invoering zorgplicht) te worden toegevoegd. In het beleid van de rijksoverheid wordt de school de centrale schakel in een keten van zorgvoorzieningen voor kinderen. Scholen (Besturen) dienen elke aangemelde leerling een passend onderwijsarrangement aan te bieden. Wij zien binnen L&E nu al dat het aantal kinderen met de vraag naar een voor hen passend onderwijsaanbod aan het toenemen is. Deze ontwikkeling zal naar verwachting de komende jaren groeien. Met deze toenemende vraag naar meer passend onderwijs zullen wij een gepast onderwijsaanbod blijven ontwikkelen. Daarnaast zijn wij in ons verzorgingsgebied nu al bezig met de brede schoolontwikkeling met dagarrangementen. Ontwikkelingen die naar wij verwachten steeds meer vorm en inhoud zullen gaan krijgen. Maar ook "de weekend school" en gezond functioneren van de kleine school gekoppeld aan ouderparticipatie zijn thema's die wij concreet aan het verkennen zijn.

Kortom: van scholen wordt ten behoeve van het realiseren van een hoge kwaliteit van onderwijs, een ondernemende en vernieuwende rol gevraagd. Daarom zullen ook de leidinggevenden van onze scholen meer getraind gaan worden in ondernemerschap. Aandachtspunten hierbij zijn o.a.:

- versterken van de uitstraling van de missie/ visie van de school,
- participatie met het onderwijskundige kennis en kunde uit de gemeenschap,
- de ontwikkeling van het eigen kwaliteitsprofiel van de school,
- in nauwe relatie met de ouders uitvoeren van proactief beleid,
- het voeren van een gezonde financiële huishouding.

1.4 Het PO van Lauwers & Eems als een lerende organisatie die de onderlinge dialoog over kwaliteit en organisatie verdiept en versterkt

Het kwaliteitsniveau van onze leerkrachten heeft met de invoering van passend onderwijs een extra prikkel gekregen. Passend onderwijs betekent niet alleen dat elke leerling van onze scholen recht heeft op passend onderwijs, maar ook dat wij in de komende jaren meer het accent willen gaan leggen op het preventief waarnemen van kinderen en daar ook naar te handelen. Dit vraagt een professionaliseringslag waarin de interne dialoog tussen leiding en leerkrachten van grote waarde is. Om dit proces te ondersteunen zal er geïnvesteerd gaan worden in de realisatie van een lerende organisatie. Wij verkennen op dit moment een aantal vormen waarmee we deze lerende organisatie vorm kunnen gaan geven. Bijvoorbeeld door het ontwikkelen van de formule van het onderwijs café waar wij elkaar rond onderwijs vernieuwende thema's en casus besprekingen ontmoeten. Door de ontwikkeling van een eigen L&E E-learning academie. En door de ontwikkeling van een kennis platform, waar vanuit wij de deskundigheid van onze leerkrachten op alle plekken in onze L&E organisatie kunnen inzetten. (via interne opleidingen die wij zelf geven, deskundigheid inzet op die plaatsen waar dit gevraagd wordt).

1.5 Vertaling van de pijlers uit het fundament naar de schoolplannen

1.5.1 Hoofdpijnen schoolplan

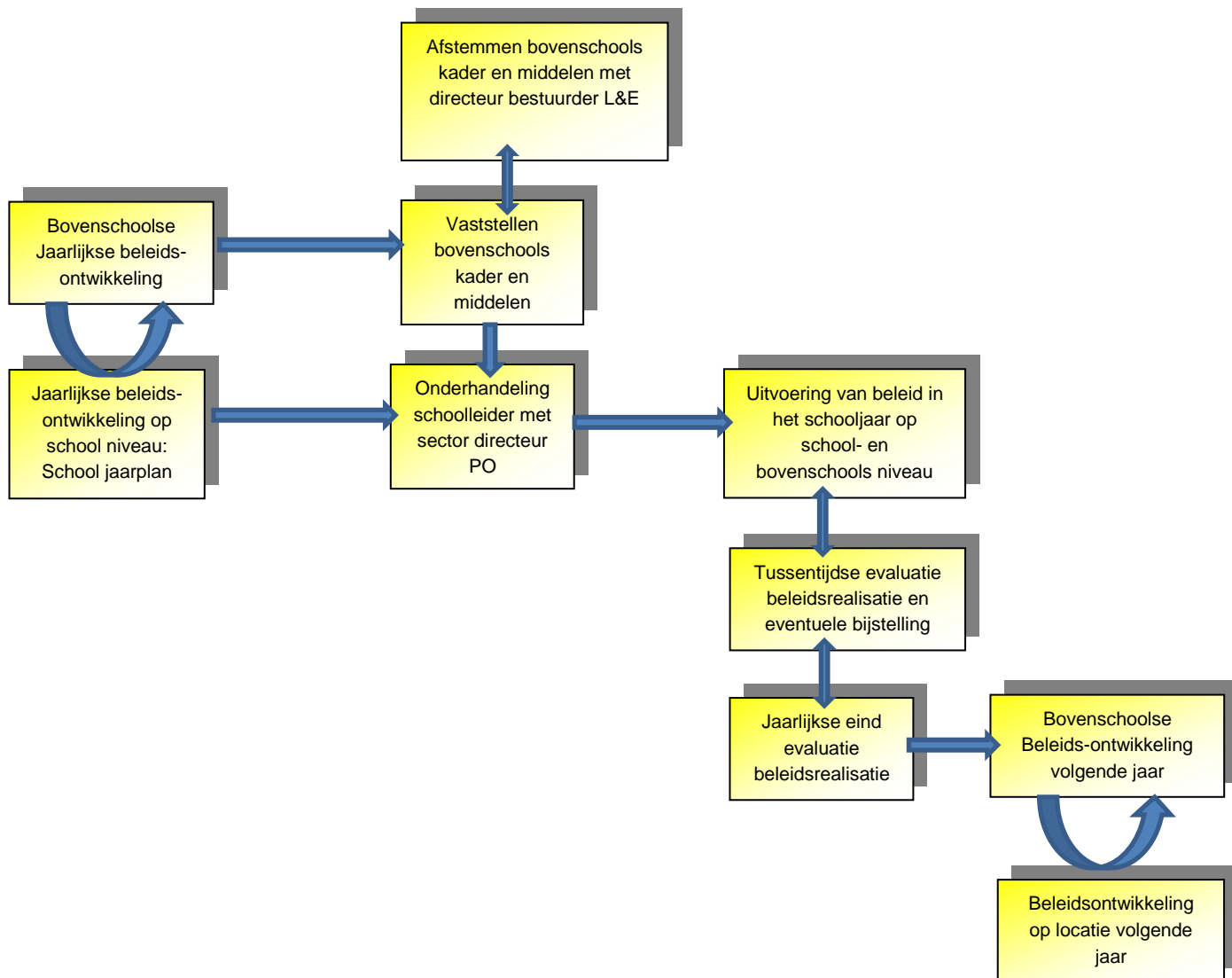
Het schoolplan is een richtinggevend document dat aangeeft waar de school (voor) staat, waar ze naar toe wil, hoe ze dat wil bereiken en welke middelen daarvoor worden ingezet. De doelen en beleidsvoornemens zijn algemeen geformuleerd. De vertaling in operationele doelen en concreet uitgewerkte acties vindt plaats in het **schooljaarplan** dat per cursusjaar wordt opgesteld en verantwoord in het **schooljaarverslag**. De schoolplannen zijn een vertaling van het gemeenschappelijk (bovenschools) beleid van L&E naar de lokale situatie.

1.5.2 De kracht van Centraal - decentraal

Een van de succesfactoren voor sterke scholen is dat de leiding en leerkrachten van een school- binnen de gestelde kaders van het bovenschools beleid - met het jaarplan voor de eigen school, een hoogwaardige kwaliteit onderwijs realiseren, waarbij zij zich ondersteund voelen door de sector directeur PO en de staf medewerkers van de sector PO.

Dit betekent concreet dat wij voor de realisatie van de school jaarplannen de volgende cyclus zullen gaan toepassen:

Schema 1: Beleidscyclus betreffende realisatie schoolplannen

Toelichting op het schema:

Jaarlijks wordt door de sector directeur PO een bovenschools kader vastgesteld betreffende beleidsprioriteiten en financiën.

Het opstellen van dit kader vindt plaats na verkennend vòòr-overleg met de schoolleiders en de directeur-bestuurder van L&E.

In vervolg hierop stelt de sector directeur het bovenschools kader vast. In principe betekent dit dat elke leider van een school van L&E op basis van haar jaarlijkse beleid kan beschikken over financiën, personeel en middelen om het schooljaarplan van de eigen school te realiseren. Ook kan op dat moment onderhandeling plaats vinden tussen sectordirecteur en schoolleider over mogelijke extra's die nodig zijn om het beleid te realiseren.

Vervolgens gaan wij over tot de uitvoering van dit beleid dat wij ook regelmatig tussentijds evalueren en waar nodig bijstellen. De eindevaluatie levert weer nieuwe input voor het proces dat zich een jaar later weer gaat herhalen.

Wij zijn ook rond onze beleidscyclus voortdurend lerend en hechten aan de kwaliteit van de onderlinge dialoog om met elkaar een hoog niveau onderwijs te realiseren.

Hoofdstuk 2: Identiteit: Visie en Missie

Onze identiteit, d.w.z. alles wat onze school maakt tot de school die we zijn / willen worden, ontleen wij aan een viertal uitgangspunten, in deze volgorde:

1.	Onze levensbeschouwelijke en/of godsdienstige identiteit
2.	Het specifieke onderwijsconcept dat wij hanteren
3.	De formulering van onze missie
4.	De formulering van onze visie

2.1. Visie en koers van Schoolbestuur L&E

Koersplan L&E

L&E staat voor het bieden van algemeen toegankelijk en kwalitatief hoogstaand onderwijs met het doel leerlingen maximale ontwikkelingskansen te bieden. Iedere leerling heeft het recht zichzelf te zijn en krijgt de kans om zijn of haar aanleg te ontplooien. Daarnaast zien wij het als onze verantwoordelijkheid om onze medewerkers mogelijkheden te bieden hun talenten te ontwikkelen. In onze ogen kunnen wij alleen kwalitatief goed onderwijs geven in een omgeving die veilig en stabiel is, waar ruimte is voor ieder individu en waar aandacht is voor elkaar. Met ouders vormen wij samen een intensief educatief partnerschap.

Onze scholen verschillen in grootte, situering, leerling-populatie, historie en onderwijsconcept. Verschillen tussen scholen mogen. Sterker nog: L&E stimuleert dat de scholen een eigen gezicht en profiel hebben of deze ontwikkelen. Tegelijkertijd willen we dat onze scholen samen optrekken en krachten bundelen.

Net zoals scholen verschillen, doen kinderen dat ook. Waar alle kinderen in overeenkomen is hun natuurlijke drang tot leren en ontwikkelen. Afstemming van het onderwijs hierop is cruciaal voor hun ontwikkeling en onderwijssucces.

De hoofdlijnen van het strategische beleid van Schoolbestuur L&E, de sector Primair Onderwijs, zijn beschreven in het Koersplan 2014-2018. In het koersplan heeft het schoolbestuur, samen met de scholen, de kernwaarden en doelstellingen geformuleerd. Het onderwijskundig beleid¹ van de sector is gebaseerd op deze kernwaarden en doelstellingen.

Onderwijskundig Beleid

Ons algemene doel:

Onderwijs bieden dat ieder kind tot zijn recht laat komen en aansluit bij individuele ontwikkel- en leerbehoeften, talent stimuleert en vaardigheden leert om nu en in de toekomst deel te nemen en bij te dragen aan de maatschappij.

Onze kernwaarden zijn waarden die door alle medewerkers onderschreven worden en die ten grondslag liggen aan onze werkwijze in de dagelijkse praktijk. Onze kernwaarden zijn:

Verbondenheid; alleen in een omgeving waar aandacht is voor elkaar kunnen mensen tot bloei komen. Daarom werken we aan goede onderlinge relaties. Tezamen vormen wij effectieve leer- en leefgemeenschappen.

Authenticiteit:

Ieder mens is uniek. Ieder kind mag zich ontwikkelen tot wie hij is, tot wat hij in zijn eigen blauwdruk bij de geboorte heeft meegekregen. Het is zelfs je opdracht in deze wereld om te worden wie je bent. Dat betekent dat we het kind moeten helpen zich bewust te worden van zijn talenten en mogelijkheden.

Talent:

Alles wat wij doen, is gericht op het ontwikkelen van talent van de kinderen. Dat vraagt evenzeer om het ontwikkelen van onze eigen talenten, want dit is een continue zich ontwikkelend proces. Talent groeit en vraagt dus om doorlopende zorg voor ontplooiing

¹ Notitie onderwijskundig beleid L&E 2015-2018.

Vakmanschap; onze leerkrachten ontwikkelen hun didactische en pedagogische vaardigheden continu. Zij zijn op de hoogte van de ontwikkelingen en passen zo nodig hun lesgeven hierop aan. Het is de verantwoordelijkheid van de professional om zichzelf te ontwikkelen. Dat behoort tot het natuurlijk handelen.

Passie; om ervoor te zorgen dat onze kernwaarden zichtbaar worden, verwachten we dat alle medewerkers hun werk met passie doen, motiverend zijn voor anderen en dat zij hoge eisen stellen aan hun eigen ontwikkeling en die van collega's.

Wij onderscheiden bij het realiseren van de algemene doelstelling zes domeinen. Wij noemen deze hier, met de accenten die wij hierbij belangrijk vinden.

1 Pedagogisch klimaat, sociale veiligheid, burgerschap en integratie

Doel: een veilig klimaat creëren voor de optimale ontwikkeling van ieder kind, kinderen stimuleren om vaardigheden te verwerven voor kansrijke deelname aan de maatschappij.

Veiligheid is een belangrijke voorwaarde om te leren en te ontwikkelen. Kinderen brengen een groot deel van de tijd door in een groep en een open groepsklimaat heeft een positieve invloed op succes. Jongeren in een negatief groepsklimaat vervelen zich vaak, missen perspectief en voelen zich niet "veilig". Extreem strenge en onduidelijke regels, geen vertrouwen en aandacht krijgen en leraren die zich niet aan de regels houden zijn van zeer grote invloed op het leefklimaat.

2 De basisvaardigheden, opbrengstgericht werken

Doel: de resultaten van taal en rekenen zijn hoger dan het landelijk gemiddelde.

Taal, lezen en rekenen zijn de basis voor succesvolle deelname aan de maatschappij en voor levenslang leren. Afgelopen jaren hebben we ingezet op deze basisvaardigheden en zijn de leerresultaten verhoogd. Dit beleid willen we voortzetten, waar nodig aanpassen en aanvullen.

Een systeem van kwaliteitszorg (gebundeld in het Handboek Kwaliteit) ondersteunt het opbrengstgericht werken. Taal/lees en rekencoördinatoren leveren een belangrijke bijdrage aan het realiseren van de gestelde doelen.

3 Toekomstgericht leren

Doel: vaardigheden verwerven, welzijn en competentiegevoel bevorderen in een steeds veranderende omgeving.

*Voor de beroepen van vandaag bestond vaak nog geen studie; de beroepen van de toekomst kennen we nog niet. Het onderwijs van de toekomst is een leven lang leren, opdat iedereen, een leven lang, waardevol kan zijn en zich waardevol kan voelen.*²

Om kinderen dus een goede kans te bieden, zullen ze vaardigheden moeten verwerven. Hiermee bevorderen we het welzijn en het competentiegevoel van de kinderen in een steeds veranderende omgeving.

Scholen staan voor de opdracht om vorm te geven aan het onderwijs in de '21th century skills; samenwerking, communicatie, ICT-geletterdheid, sociale en culturele vaardigheden, creativiteit, probleemoplossend vermogen, kritisch denken, maatschappelijke redzaamheid, burgerparticipatie.

² Citaat Claire Boonstra, oprichter Education Operation

4 Gepersonaliseerd leren, een eigen leerreis

Doel: recht doen aan de authenticiteit en de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van ieder kind.

We gaan uit van talenten, niet van defecten³. Ieder kind mag zichzelf zijn; authenticiteit vormt de basis voor de inrichting van ons onderwijs. Ieder kind leert anders, dus de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van ieder kind zijn anders. Het onderwijs moet ruimte bieden voor differentiatie. Wij gaan over tot meer gepersonaliseerd leren, onderwijs op maat, zodat ieder kind de kans krijgt om optimaal te groeien in kennis en kunde. Technologische ontwikkelingen kunnen helpen om gepersonaliseerd onderwijs vorm te geven, bijvoorbeeld door ieder kind een eigen leeromgeving (ELO) te geven.

5 Educatief partnerschap

Doel: Optimale kansen voor ieder kind door samenwerking met de ouders

Wij zetten in op educatief partnerschap om een optimale kans aan ieder kind te bieden. Definitie educatief partnerschap *'Een wederzijdse betrokkenheid van ouders en school teneinde optimale omstandigheden te creëren voor de ontwikkeling en het leren van kinderen, thuis en op school. Daartoe gaan ze met elkaar in gesprek en werken ze zoveel mogelijk samen.'*⁴ Ouders tonen onderwijsondersteunend gedrag door het steunen, sturen en stimuleren van hun kinderen.

6 Passend onderwijs

Doel: het ondersteuningsaanbod afstemmen op onze doelgroep.

We stemmen ons ondersteuningsaanbod af op onze doelgroep. Samen met andere onderwijsaanbieders zorgen we voor een dekkend aanbod in de regio. We communiceren hierover op een heldere en proactieve manier naar ouders en onderwijspartners.⁵

Leidraad voor Passend Onderwijs is 'het kind centraal' en zo dicht mogelijk bij huis. 'Wat kan een kind, kan de school de juiste ondersteuning bieden, zo niet welke school wel, welke aanpassingen moeten we maken zodat het wel lukt' zijn vragen die steeds gesteld moeten worden om het kind een optimale begeleiding te bieden.

Aanbevelingen:

- Creëer een heldere organisatiestructuur, waarbij de visie op en doelen van het onderwijskundig beleid leidend zijn. Taken, rollen, bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn helder;
- Werk vanuit de lijn 'kind-groep-school-bovenschools' in plaats van andersom, waarbij authenticiteit, talenten en vakmanschap komen tot hun recht komen;
- Geef scholen kaders, binnen deze kaders kunnen ze hun onderwijs, gefundeerd op het onderwijskundig beleid van de sector, vormgeven. Hiermee creëer je ruimte voor eigen inbreng en voorkom je voorschriften, protocollen en formats;
- Ontwikkel de organisatie en de afzonderlijke scholen tot een lerende organisatie.. Kenmerken van lerende organisaties: een gezamenlijke visie bepalen, een gezamenlijke koers bepalen, weten wat van iedere individuele medewerker verwacht wordt, verbindt de ontwikkelingen in de maatschappij en de omgeving aan de eigen koers, een cultuur waar fouten mogen, ruimte is voor de professionele dialoog, feedback kunnen geven en ontvangen;
- Leg het onderwijskundig leiderschap bij de (adjunct-)directeur van de school;
- Werk aan deskundigheidsbevordering van directeuren, ib-ers en leerkrachten. Faciliteer dit; tijd en het gegroefde gezicht worden als belemmering voor de deskundigheidsbevordering benoemd;
- Zie ICT als middel èn als doel. Zorg voor de juiste randvoorwaarden: deskundigheidsbevordering, infrastructuur, voldoende devices;
- Heb vertrouwen in de deskundigheid, inzet en betrokkenheid van de medewerkers van Lauwers en Eems;
- Doorbreek het jaarklassen-leerstofsysteem, zoek andere vormen van onderwijs en maak het onderwijs kindvolgend;

³ Beleidsnotitie Passend Onderwijs

⁴ Wit, C. de (2005). Ouders als educatieve partner. Een handreiking voor scholen. Den Haag: Q*Primair

⁵ Koersplan L&E 2014-2018, november 2013

- Herken en erken hoog- en meer begaafde leerlingen, focus ook bij deze leerlingen op ontwikkeling en groei.

2.2. Levensbeschouwelijke identiteit

ODBS Nijenstein is een openbare basisschool. Dat betekent voor ons dat wij actief vorm geven aan de kenmerken van openbaar onderwijs, te weten:

- **Algemene toegankelijkheid**
Onze school is toegankelijk voor alle leerlingen, ongeacht godsdienst of levensbeschouwing. Op deze gronden weigeren wij principieel geen leerlingen.
- **Actieve pluriformiteit**
In ons onderwijs schenken wij op respectvolle wijze aandacht aan de verscheidenheid levensbeschouwelijke en maatschappelijke waarden in de Nederlandse samenleving.
- **Non-discriminatie**
Onze school eerbiedigt ieders godsdienst of levensbeschouwing. Iedere vorm van discriminatie op grond van godsdienst, levensbeschouwing maar ook op grond van cultuur, sekse, etniciteit, persoonskenmerken, sociale status, seksuele geaardheid en huidskleur wijzen wij af en voeren daarin een actief beleid naar kinderen en ouders.

2.3 Onderwijsconcept

Onze school is een school van het schoolbestuur Lauwers en Eems. ODBS Nijenstein is een Daltonschool, ontstaan per 1 augustus 2015 uit de scholen ODBS de Schutsluis en OBS Onnema. De pijlers van het Daltononderwijs zijn eigen verantwoordelijkheid (vrijheid in gebondenheid), zelfstandigheid, samenwerking, effectiviteit en doelmatigheid, reflectie en borging. Deze pijlers zijn de 6 kernwaarden van ons onderwijs. Leerlingen op een Daltonschool worden uitgedaagd hun leertaken zelf tot een goed einde te brengen, waarbij ze leren probleemoplossend te denken en kritisch naar hun eigen leerproces te kijken (reflectie). De leerkracht begeleidt of stuurt wel in dit proces, want het is de taak van de school om leerlingen te helpen hun eigen kwaliteiten optimaal te ontwikkelen.

ODBS Nijenstein is een school waar gezamenlijk verantwoording gedragen wordt voor kwalitatief goed Daltononderwijs in een prettige werksfeer waarbij leren van en met elkaar een must is. In de komende jaren wil de school het handelings- en opbrengstgericht werken verweven vanuit haar Daltonprincipes.

2.4. Missie en visie

Missie

"Daltononderwijs is iedere leerling gegund"

L&E staat voor het bieden van algemeen toegankelijk en kwalitatief hoogstaand onderwijs met het doel leerlingen maximale ontwikkelingskansen te bieden. Iedere leerling heeft het recht zichzelf te zijn en krijgt de kans om zijn of haar aanleg te ontplooien. Daar- naast zien wij het als onze verantwoordelijkheid om onze medewerkers mogelijkheden te bieden hun talenten te ontwikkelen. In onze ogen kunnen wij alleen kwalitatief goed onderwijs geven in een omgeving die veilig en stabiel is, waar ruimte is voor ieder individu en waar aandacht is voor elkaar. Met ouders vormen wij samen een intensief educatief partnerschap.

Onze school wil de kinderen een stevige basis bieden om een eigen weg te vinden in de maatschappij. Op de eerste plaats willen we ervoor zorgen dat de kinderen zicht thuis voelen, dat ze mogen zijn wie ze zijn, dat ze merken dat ze erbij horen en dat ze gewaardeerd worden. Wij kiezen voor een positieve benadering met daaraan gekoppeld duidelijke afspraken en regels.

Het Daltonconcept zorgt voor een duidelijke visie op mens en maatschappij en beïnvloedt het pedagogisch en didactisch handelen bij alles wat er gebeurt. Sfeer, normen en waarden zijn voor ons van groot belang. Door de kleinschaligheid van onze school worden normen en waarden goed bewaakt. Als Daltonschool is het samenwerken, verantwoordelijkheid en zelfstandig werken geïntegreerd in het pedagogisch en didactisch handelen. Wij vinden het belangrijk dat onze leerlingen zelf nadenken over wat ze willen leren.

Visie

Eind 2017 wordt de fusieschool als volgt gekenmerkt:

- De school is door de Nederlandse Dalton vereniging gecertificeerd en het onderwijs wordt conform de richtlijnen van de vereniging verzorgd.
- Het onderwijs is gebaseerd op de pijlers van het Dalton onderwijs: verantwoordelijkheid, zelfstandigheid, samenwerken, effectiviteit en reflectie.
- De omvang van de school biedt de mogelijkheid om in tenminste 4 klassen van 2 jaargroepcombinaties les te geven.
- De school scoort minimaal een voldoende op de inspectiebeoordeling.
- De ontwikkeling van de leerlingen staat op de eerste plaats. Het onderwijs en de benadering van kinderen wordt gekenmerkt door respect, vertrouwen, authenticiteit en het ontwikkelen van een democratische grondhouding. De didactische vertaling vindt plaats in de vorm van het Dalton onderwijs, hetgeen onder andere gekenmerkt wordt door een gedeelde sturing van het onderwijs (gedeeld tussen leerkracht en leerling). Er is specifieke aandacht voor de (ontwikkeling van) talenten van de leerlingen, niet alleen op het gebied van rekenen, taal en de zaakvakken, maar ook daarbuiten. Ons Daltononderwijs geeft inhoud aan een brede vorming waarbij intellectuele- en creatieve groei in evenwicht zijn met sociale en persoonlijke groei. Een leerling wordt uitgedaagd het beste uit zichzelf te halen.
- Het leer- en leefklimaat op school is veilig en stabiel en de school draagt bij aan een veilig leefklimaat van de leerlingen in brede zin. Leerlingen worden uitgedaagd zich te ontwikkelen tot mensen zonder vrees met een kritische en democratische grondhouding.
- Wij leveren een wezenlijke bijdrage aan onze leerlingen en stellen hen in staat te functioneren in een complexe samenleving door ondernemend en zelfverantwoordelijk te zijn in het leven, in het werken en in het samenleven.
- Ouders zijn betrokken bij de ontwikkeling van hun kind, ouders zijn betrokken bij de ontwikkeling van het beleid van de school en werken actief mee aan verschillende activiteiten van en op school.
- De school is actief betrokken bij en is geïntegreerd in de lokale en regionale samenleving.
- Via de ouderorganisatie wordt de inzet van ouders en de lokale samenleving zodanig vorm gegeven dat deze bijdraagt aan de exploitatie van de school en de ondersteuning van het onderwijs.
- De leerkrachten zijn deskundig, hun kennis en vaardigheden zijn up-to-date en in hun werk en houding blijkt een passie voor hun werk.
- Binnen de school wordt het onderwijs deels in de vorm van projecten georganiseerd, waarin de verschillende vakken geïntegreerd worden toegespitst op projectonderwerpen.
- De school geeft leerkrachten en leerlingen nadrukkelijk ruimte om te experimenteren met de vormgeving en uitvoering van het onderwijs, waarbij de eerdere onderdelen van de visie het kader vormen waarbinnen deze experimenten en de schoolse resultaten zich kunnen bewegen.
- Het kritisch onderzoekend benaderen van moderne ontwikkelingen en inzichten is op een daltonschool vanzelfsprekend. Daarmee gaat het daltononderwijs voortdurend met zijn tijd mee, zonder de doelmatigheid van onderwijs en de inbreng van een ondernemende leerling uit het oog te verliezen.

Het doel van ons onderwijs wordt kernachtig samengevat als "De opbrengst, dat ben ik"

Uitgangspunten op leerlingniveau:

Het daltononderwijs stelt zich ten doel om het onderwijs efficiënter in te richten door de kerndoelen met betrekking tot de leerinhouden van het onderwijs af te stemmen op de behoeften, interesses en competenties van leerlingen.

Een daltonleerling stelt zich ten doel om op een ondernemende en onbevreesde wijze zich kennis en vaardigheden eigen te maken. De leerling krijgt het vertrouwen en neemt zelf verantwoordelijkheid. Hij legt verantwoording af aan zichzelf, de leerkracht en medeleerling. De leerling is actief betrokken bij zijn eigen(leer)werk en planning daarvan. De leerling durft initiatieven te nemen, vraagt, indien nodig, hulp van anderen en helpt anderen als zij hem/haar om hulp vragen. De leerling bepaalt mede hoe (werkvorm, tempo, plaats, tijd) hij/zij werkt aan de gestelde doelen. De leerling kan omgaan met uitgestelde aandacht en heeft de gelegenheid het gemaakte werk zelfstandig na te kijken.

Leerlingen krijgen voldoende tijd en gelegenheid om te oefenen en zich te bekwamen in samenwerkingsvaardigheden. Zij werken op respectvolle wijze samen met leerkracht en medeleerlingen. De leerling is in staat om zijn plan van aanpak van zijn taak bij te sturen door de voortgang te overzien. Hij/zij is in staat het behaalde eindresultaat kritisch te bezien en leerpunten mee te nemen naar een volgend plan van aanpak. De leerling is in staat om te reflecteren op zijn eigen gedrag en dat van zijn medeleerlingen.

Leerlingen gaan op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn tijd, ruimte en middelen, is actief bezig met de leerstof, krijgt een taak op maat, krijgt te maken met uitdagende en motiverende opdrachten en heeft binnen de taak voldoende keuzemogelijkheden.

Uitgangspunten op leerkrachtniveau:

Het daltononderwijs stelt zich ten doel om het onderwijs efficiënter in te richten door de kerndoelen met betrekking tot de leerinhouden van het onderwijs af te stemmen op de behoeften, interesses en competenties van leerlingen.

Een daltonleerkracht leidt dit proces waar het nodig is en begeleidt het waar dat kan. Hij of zij stelt zich ten doel om het zelf werken en met elkaar werken van leerlingen in een veilig pedagogisch klimaat te bevorderen door hen daartoe de ruimte te geven.

De leerkracht kan loslaten en vertrouwen schenken. De leerkracht kan omgaan met verschillen en creëert maatwerk. De leerkracht begeleidt op passende wijze zijn leerlingen en geeft waar nodig sturing, zodat de leerlingen zich vaardigheden eigen kunnen maken om de leerdoelen te behalen en de taak te kunnen volbrengen. De leerkracht hanteert diverse werkvormen om leerlingen zelfstandig te laten werken en leren, stimuleert leerlingen initiatieven te nemen en te tonen. De leerkracht biedt voldoende tijd om zelfstandig te kunnen werken en creëert voor de leerlingen de ruimte om hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen.

De leerkracht werkt op respectvolle wijze samen met collega's en leerlingen, geeft samen met collega's vorm aan de taak of leertaken zoals deze in de school zijn afgesproken. De leerkracht heeft kennis van de verschillende vormen en niveaus van samenwerken en weet die toe te passen en richt zijn onderwijs zo in, dat de leerling zich kan ontwikkelen m.b.t. samenwerkingsvaardigheden.

De leerkracht hanteert diverse werkvormen voor zijn leerlingen om te kunnen reflecteren, draagt zorg voor reflectie op groepsniveau in relatie tot samenwerking en vraagt zijn leerlingen om feedback op zijn eigen functioneren.

De leerkracht gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn tijd, ruimte en middelen. Zorgt voor afwisseling van leeractiviteiten tijdens de les waarbij de leerlingen keuzes kunnen maken, stemt zijn instructie en leeraanbod af op de leerbehoeften en leermogelijkheden van zijn leerlingen en daagt leerlingen uit het beste uit zichzelf te halen.

Uitgangspunten op niveau van de leeromgeving:

Op school heerst een cultuur van vertrouwen en kan iedereen omgaan met verantwoordelijkheid en het aangeven van grenzen. Iedereen komt de afspraken na. De brede vorming van leerlingen is richting gevend. De school creëert voor de leerkrachten de ruimte om hun talenten te ontdekken en te stimuleren.

De school stimuleert leerkrachten initiatieven te nemen en te tonen

De school is een leefgemeenschap waarbinnen alle participanten op een natuurlijke en gestructureerde wijze samen leven en werken, een leerplek waar leerlingen en leerkrachten van en met elkaar leren en een oefenplek voor democratisering en socialisering. De school stelt leerkrachten in de gelegenheid van elkaar te leren en hanteert een duidelijke doorgaande lijn m.b.t. reflectie op leerlingniveau.

Het onderwijs is door een efficiënte inrichting van tijd, ruimte en middelen doelmatig en gericht op opbrengsten. Het onderwijs vindt plaats in een voorbereide leeromgeving, wordt gegeven in een lerende organisatie waar leerlingen en leerkrachten zich kunnen ontwikkelen naar hun mogelijkheden. De school heeft de doorgaande lijn van de daltoncompetenties en personeel beschreven. De school heeft daltonscholing in het scholingsplan opgenomen.

Accenten voor ouders:

De ouders worden betrokken bij het ondersteunen van de daltonontwikkeling van de school. Ouders worden regelmatig gevraagd over de daltonontwikkeling en de ervaren kwaliteit van het daltononderwijs.

- Ouders zijn betrokken bij de ontwikkeling van hun kind, ouders zijn betrokken bij de ontwikkeling van het beleid van de school en werken actief mee aan verschillende activiteiten van en op school.

Hoofdstuk 3: Schoolbeschrijving

3.1 Kenmerken schoolomgeving/ouders

Elke school is uniek. Dit heeft te maken met de schoolbevolking, de omgevingskenmerken, het team en de specifieke ontwikkelingen op de school.

School

Onze school is een kleine plattelandsschool en de enige in het dorp. Ons schoolgebouw is in 1990 gebouwd en heeft in 2005 een verbouwing ondergaan cq. aanbouw gekregen. Daardoor hebben wij nu de beschikking over vier lokalen, die gerangschikt zijn om de gemeenschappelijke ruimte, als een klavertje vier. Verder hebben wij nog de beschikking over een creativiteitsruimte, een ruimte voor Iber-, een ruimte voor het personeel en een directiekamer. Naast de school staat een sportzaal, welke is te bereiken via een directe verbinding. Naast de sportzaal ligt een sportveld.

In november 2013 heeft obs Onnema, na een bezoek van de onderwijsinspectie, het arrangement verscherpt toezicht gekregen. In november 2014 heeft de onderwijsinspectie opnieuw obs Onnema een bezoek gebracht. Er was tijdens het bezoek veel vooruitgang te zien, maar de eindresultaten waren nog onvoldoende. Het arrangement verscherpt toezicht is met een jaar verlengd. De inspectie van het onderwijs zal in het voorjaar van 2016 opnieuw een bezoek brengen aan ODBS Nijenstein.

In augustus 2015 zijn de scholen obs Onnema en odbs de Schutsluis uit Oldenzijl gefuseerd. Het gebouw is voorzien van dubbele beglazing en de school is van binnen geheel geschilderd en ingericht met behulp van een interieurontwerpster.

Schoolomgeving

De school staat in Zandeweer, een klein dorp op het Groninger platteland. In het dorp is ook een peuterspeelzaal gevestigd. Voorzieningen, zoals winkels, hulpdiensten ed. zijn niet aanwezig. De mensen zijn dan aangewezen op een naburig dorp, op 3 km afstand. De meeste kinderen komen uit Zandeweer zelf. Een aantal uit de naburige kleine dorpen, zoals Eppenhuizen, Garsthuizen, Roodeschool en Doodstil. Ouders/leerlingenpopulatie Er is een grote betrokkenheid van de ouders. De drempel is laag, dus men stapt gemakkelijk binnen. Een aantal actieve ouders zijn vertegenwoordigd in de activiteitencommissie (AC) en medezeggenschapsraad (MR). Er is op onze school een grote ouderbetrokkenheid.

Brede schoolomgeving

De school werkt samen met de andere scholen in de gemeenten Eemsmond, de Marne, en Winsum, die onder de verantwoordelijkheid van ons schoolbestuur (Schoolbestuur L&E) vallen. De directies vergaderen regelmatig. Met andere scholen in genoemde gemeenten werken wij vaak samen op het gebied van sport, cultuur, peuterspeelzaal en VO. Met scholen uit overige omliggende gemeenten wordt samengewerkt in het WSNS-verband (het gaat daarbij om 'zorgleerlingen').

Verder onderhouden wij contacten met de bibliotheek in Uithuizen en met de Hanzehogeschool, afdeling Pedagogische Academie, in Groningen. Ook met het JGZ vindt regelmatig overleg plaats over jeugdzorg. Voor de voor- en naschoolse opvang is er een convenant gesloten met de kinderopvangorganisatie "Kids 2B".

Consequenties voor ons beleid:

Onze school wordt bezocht door een percentage gewichtenleerlingen. Het leerlingenaantal tijdens de planperiode 2015-2019 ligt volgens de prognoses tussen de 70 en 80 leerlingen.

Gezien onze resultaten hebben wij een actief beleid op ons taalonderwijs. Er wordt extra aandacht besteed aan het taalonderwijs van onze leerlingen.

Wij willen de komende jaren de ouderbetrokkenheid met betrekking tot het leerproces van onze leerlingen vergroten. Onze ouders zijn betrokken bij de school, helpen graag met het organiseren van activiteiten. Wij willen hen daarom graag ook partner maken in het leerproces.

Verder zullen wij de komende jaren onze school verder vormen als Daltonschool. Wij willen in 2017 het Dalton-certificaat, dat mocht meeverhuizen met de fusiescholen, kunnen verlengen.

3.2 Gegevens personeel⁶

Gegevens personeel 2015-2016

Funcities / taken	Aantal	Aanstellingsomvang (Fte's)
Leerkrachten onderbouw (1/2)	3	0.1861/0.4996/0.2984
Leerkrachten middenbouw (3/4/5)	4	0.4042/0.6240/0.8084/0.4042
Leerkrachten bovenbouw (6/7/8)	4	0.8084/0.4042/0.6258/0.4612
Interne begeleiding	1	0.1356
Zorgleerkracht / RT	-	-
ICT coördinator	1	-
Directie (dir. / adj.)	1	-
Locatiecoördinator (ambulante tijd)	1	0.4612
Onderwijsassistent	-	-
Klassenassistent	-	-
Conciërge	-	-
Administratie	1	0.6

Leeftijdsofbouw aantal mannen en vrouwen 2014 - 2015

Functie	M	V	<25	25-34	35-44	45-54	55-59	≥ 60	Totaal
Dir.		1			1				
OP	1	8		1	5	1	1	2	
OOP		1				1			

Overzicht teamscholing / begeleiding 2011-2015

Onderwerp / thema
ODBS Nijenstein is per 1 augustus 2015 ontstaan uit een fusie van OBS Onnema en ODBS de Schutsluis. Dit overzicht is nog niet van toepassing.

Overzicht individuele scholing / begeleiding 2011-2015

Onderwerp / thema
ODBS Nijenstein is per 1 augustus 2015 ontstaan uit een fusie van OBS Onnema en ODBS de Schutsluis. Dit overzicht is nog niet van toepassing.

Consequenties voor onze Meerjaren Personeelsbeleidplanning:

Het team van de fusieschool ODBS Nijenstein is dit schooljaar voor het eerst samen. Er zal voor de komende 2 jaren de opleiding tot Daltonleerkracht plaatsvinden. Deze scholing zal plaatsvinden met het gehele team.

Er zal voor de komende jaren worden gekeken waar de behoefte aan scholing ligt bij de individuele leerkrachten.

⁶ De cijfers worden jaarlijks in de schoolgids aangepast.

3.3 Gegevens leerlingen

Teldatum	1-10-2010	1-10-2011	1-10-2012	1-10-2013
Schooljaar	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Onderbouw	26	27	28	26
Bovenbouw	33	37	34	35
Totaal	69	64	62	61
Rugzakleerlingen				
Cluster 1				
Cluster 2				
Cluster 3				
Cluster 4				
Gewichten:				
0.30	13	12	12	11
1.20				
1.25				
1.90				
Aantal leerlingen	13	12	12	11

Doorstroomgegevens (laatste 4 jaar)

	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Aantal zittenblijvers onderbouw (groep 1, 2, 3, 4)	1	1	0	1
Aantal zittenblijvers bovenbouw (groep 5, 6, 7, 8)	4	0	0	0
Aantal leerlingen met individuele leerling (voor 1 of meer vakgebieden)	3	2	0	0
Aantal leerlingen uitgestroomd naar andere basisschool	1	3	1	2
Aantal leerlingen uitgestroomd naar SBO	0	0	1	0
Aantal leerlingen uitgestroomd naar SO	0	0	0	0
Aantal leerlingen vanuit groep 7 uitgestroomd	0	0	0	0
Aantal leerlingen uitgestroomd om andere reden	0	0	0	0
Aantal leerlingen dat vanuit groep 8 is uitgestroomd naar PRO	0	0	0	0
Aantal leerlingen dat vanuit groep 8 is uitgestroomd met LWOO	1	3	2	0
Aantal leerlingen dat is uitgestroomd naar het VO: VMBO	9	1	8	4
Aantal leerlingen dat is uitgestroomd naar het VO: HAVO	1	0	1	2
Aantal leerlingen dat is uitgestroomd naar het VO: VWO	0	0	2	2

3.3.1 Prognoses leerlingen

Lange termijnprognoses leerlingenaantallen 2015-2025*)

	2015	2020	2025	
Aantal	70	81	71	

3.4 Onderwijsresultaten

(CITO) Eindtoetsgegevens

Schoolresultaten (Cito) Eindtoets 2014-2015

Schooljaar	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Aantal leerlingen	7	11	4	11
Aantal leerlingen LWOO of PRO	0	1	3	2
Schoolgroep	2	20	16	
Schoolscore				
Norm schoolgroep	541.4	528.5	520.4	529.6
Gemiddeld % goed op taal	80.4	66.2	52	64
Gemiddeld % goed op rekenen & wiskunde	85.6	59.1	48	36.4
Gemiddeld % goed op studievaardigheden	79.75	63.25	47.5	27.6
Gemiddeld % goed op wereldoriëntatie	88	62.5	50	57.7

1. Tussenresultaten

Tussenresultaten OBS Onnema

1. Technisch lezen: CITO Drie-Minuten-Toets LOVS - Totaal

Hoofdlocatie in 2011 / 2012 - 2014 / 2015

Schooljaar	L/I	Niv.	III/IV n=	4				5				6				7				8										
				Gem.	L/I	Niv.	III/IV n=	Gem.	L/I	Niv.	III/IV n=	Gem.	L/I	Niv.	III/IV n=	Gem.	L/I	Niv.	III/IV n=	Gem.	L/I	Niv.	III/IV n=							
2011 / 2012	II			41,9	L54	V	22/11	9	70,6	L70	III	18/45	11	76,1	L82	IV	22/22	9					98,5	L96	II	45/0	11			
	Gewicht: 22%			I:48	1,2	11/11/44	10	I:66	3,1	9/18/9	11		1,9	0/33/22	9									3,8	9/18/27	11				
	III			49,0	L62	V	22/11	9	79,0	L76	II	27/36	11	85,0	L86	III	30/20	10	80,6	L93	V	0/20	5							
2012 / 2013	II	L:23	III	13/25	8	55,8	L54	II	17/17	6	59,0	L70	V	22/22	9	83,9	L82	II	56/11	9	89,2	L88	III	40/0	10	78,5	L96	V	0/25	4
	Gewicht: 19%	I:21	2,7	25/25/13	8	I:48	3,8	33/17/17	7	I:66	0,9	0/11/44	9		3,6	11/0/22	9				3,2	50/10/20	11		0,7	0/0/75	4			
	III	L:36	II	25/25	8	57,7	L62	IV	17/0	6	68,9	L76	V	44/0	9	85,2	L86	III	33/11	9	97,4	L93	II	40/30	10					
2013 / 2014	II	L:23	I	25/25	4	58,7	L54	I	30/20	10	73,4	L70	II	29/0	7	76,4	L82	IV	13/38	8	101,4	L88	I	63/13	8	103,4	L96	I	45/36	11
	Gewicht: 18%	I:21	4,1	25/25/0	4	I:48	4,1	20/10/20	9	I:66	3,9	43/0/29	6		1,9	0/13/38	9			4,4	25/0/0	9		4,2	0/0/18	10				
	III	L:36	I	25/25	4	67,2	L62	II	30/10	10	72,9	L76	IV	14/0	7	76,7	L86	V	43/0	7	103,9	L93	I	38/50	8					
2014 / 2015	II	L:23	II	30/10	10	68,0	L54	I	67/0	3	79,7	L70	I	40/30	10	80,0	L82	IV	13/25	8	89,4	L88	III	43/14	7	106,6	L96	I	50/50	8
	Gewicht: 15%	I:21	3,9	30/30/0	10	I:48	4,5	33/0/0	4	I:66	4,3	20/0/10	10		2,6	13/25/25	8			3,3	0/0/43	7		4,5	0/0/0	8				
	III	L:36	I	30/10	10	78,0	L62	I	33/33	3	83,1	L76	I	40/20	10	83,0	L86	IV	14/14	7	91,7	L93	III	43/14	7					
	I:33	4,0	50/10/20	10	I:56	4,3	33/0/0	4	I:71	4,2	20/10/10	10		2,3	43/14/14	8			2,7	0/0/43	7									

5. Overig: CITO Rekenen voor kleuters LOVS - Totaal

Hoofdocatie in 2011 / 2012 - 2014 / 2015

Schooljaar	1				2				
	Gem.	L/I	Niv.	III/IV n=	Gem.	L/I	Niv.	III/IV n=	
2011 / 2012	70,0	L65	I	0/100	1				
Gewicht: 22%			4,1	0/0/0	1				
III					103,8	L87	I	88/13	8
							4,5	0/0/0	10
2012 / 2013					84,8	L81	II	25/50	4
Gewicht: 19%							4,0	0/25/0	4
III	80,8	L69	I	45/36	11	92,5	L87	II	25/25
			4,4	9/9/0	10			4,0	0/50/0
2013 / 2014	62,7	L65	IV	0/33	3	96,1	L81	I	70/10
Gewicht: 18%			2,2	0/33/33	3			4,6	10/10/0
III	73,0	L69	II	0/33	3	98,1	L87	I	80/10
			4,0	67/0/0	3			4,3	0/10/0
2014 / 2015	93,0	L65	I	100/0	1	84,5	L81	II	25/25
Gewicht: 15%			5,0	0/0/0	1			4,0	25/25/0
III	71,5	L69	II	0/50	4	88,0	L87	III	25/50
			3,6	0/50/0	1			3,2	0/0/25

5. Overig: CITO Taal voor kleuters LOVS - Totaal

Hoofdocatie in 2011 / 2012 - 2014 / 2015

Schooljaar	1				2				
	Gem.	L/I	Niv.	III/IV n=	Gem.	L/I	Niv.	III/IV n=	
2011 / 2012	54,0	L51	II	0/100	1	72,3	L63	I	38/0
Gewicht: 22%			3,7	0/0/0	1			4,3	63/0/0
III	57,8	L57	III	25/0	4	80,4	L68	I	63/38
			3,3	50/25/0	1			4,5	0/0/0
2012 / 2013	65,9	L51	I	60/30	10	63,0	L63	III	0/25
Gewicht: 19%			4,4	10/0/0	10			3,1	75/0/0
III	68,4	L57	I	45/45	11	68,3	L68	III	25/25
			4,6	9/0/0	10			3,1	25/25/0
2013 / 2014	58,7	L51	I	67/0	3	75,5	L63	I	70/0
Gewicht: 18%			4,1	33/0/0	3			4,5	10/20/0
III	65,0	L57	I	33/67	3	80,9	L68	I	70/20
			4,4	0/0/0	3			4,5	10/0/0
2014 / 2015	80,0	L51	I	100/0	1	68,0	L63	I	50/25
Gewicht: 15%			4,9	0/0/0	1			4,1	25/0/0
III	56,8	L57	III	0/50	4	75,8	L68	I	75/25
			2,9	50/0/0	1			4,3	0/0/0

Tussenresultaten ODBS De Schutsluit

1. Technisch lezen: CITO Drie-Minuten-Toets LOVS - Totaal

Hoofdocatie in 2011 / 2012 - 2014 / 2015

Schooljaar	3				4				5				6				7				8			
	Gem.	L/I	Niv.	III/IV n=	Gem.	L/I	Niv.	III/IV n=	Gem.	L/I	Niv.	III/IV n=	Gem.	L/I	Niv.	III/IV n=	Gem.	L/I	Niv.	III/IV n=	Gem.	L/I	Niv.	III/IV n=
2011 / 2012	25,7	L23	II	44/43	6	52,3	L54	III	25/0	4	60,3	L70	V	0/25	8	84,7	L82	II	14/43	7	91,2	L88	II	20/0
Gewicht: 11%			1,21	3,7	43/0/0	7			1,48	2,8	25/50/0	4			1,66	1,0	13/25/38	8			4,0	14/14/14	7	
III	48,5	L36	I	50/13	7	61,0	L62	III	0/50	4	65,4	L76	V	0/38	8	87,3	L86	III	29/14	7	96,4	L93	II	0/40
			1,33	4,2	25/0/13	7			1,56	2,9	0/50/0	4			1,71	1,1	13/13/38	8			3,3	14/14/29	7	
2012 / 2013	17,0	L23	V	0/20	5	62,3	L54	I	43/14	7	70,5	L70	III	0/25	4	71,8	L82	V	11/22	9	93,5	L88	II	25/38
Gewicht: 16%			1,21	1,2	40/0/40	7			1,48	4,2	14/14/14	8			1,66	3,0	50/25/0	4			1,0	0/22/44	10	
III						61,8	L62	I	50/25	4	83,3	L76	I	0/67	3	78,7	L86	V	17/17	6	91,9	L93	III	14/29
						1,56	4,4	25/0/0	8		1,71	4,3	33/0/0	4				1,1	0/17/50	10		2,8	0/29/29	9
2013 / 2014	25,3	L23	II	25/25	4	37,6	L54	V	0/0	5	74,5	L70	II	33/17	6	85,0	L82	II	33/33	3	87,6	L88	III	20/20
Gewicht: 13%			1,21	3,6	50/0/0	4			1,48	0,9	40/0/60	6			1,66	4,0	0/33/17	7			4,0	0/0/33	4	
III	38,5	L36	II	0/25	4	53,5	L62	V	0/0	4	86,8	L76	I	33/17	6	86,0	L86	III	0/33	3	91,5	L93	IV	33/17
			1,33	3,5	75/0/0	4			1,56	1,5	50/0/50	6			1,71	4,4	17/33/0	7			3,0	33/33/0	4	
2014 / 2015	13,0	L23	V	0/0	2	52,5	L54	III	0/25	4	65,3	L70	IV	0/50	4	91,2	L82	I	40/0	5	100,0	L88	I	0/100
Gewicht: 6%			1,21	0,8	0/50/50	2			1,48	2,8	75/0/0	4			1,66	1,8	0/0/50	4			4,3	20/40/0	5	
III	20,5	L36	V	0/0	2	61,5	L62	III	25/0	4	71,0	L76	IV	0/50	4	90,8	L86	I	25/25	4	98,0	L93	I	0/100
			1,33	0,8	0/50/50	2			1,56	2,9	25/50/0	4			1,71	2,0	0/25/25	4			4,0	0/25/25	5	
																						4,0	0/0/0	2

5. Overig: CITO Rekenen voor kleuters LOVS - Totaal

Hoofdlocatie in 2011 / 2012 - 2014 / 2015

Schooljaar	1					2					
	Gem.	L/I	Niv.	III/IV	n=	Gem.	L/I	Niv.	III/IV	n=	
2011 / 2012	69,3	L65	II	50/0	6	88,6	L81	I	40/40	5	
Gewicht: 11%				4,0	17/17/17	6			4,2	20/0/0	5
III	61,7	L69	V	0/0	3	92,0	L87	II	0/100	3	
				-1,0	33/33/33	6			-4,0	0/0/0	5
2012 / 2013	86,5	L65	I	100/0	2	86,8	L81	I	40/0	5	
Gewicht: 16%				4,9	0/0/0	1			4,1	40/20/0	6
III	88,0	L69	I	100/0	2	101,3	L87	I	75/25	4	
				4,7	0/0/0	1			4,4	0/0/0	6
2013 / 2014	71,6	L65	I	20/40	5	91,5	L81	I	50/0	2	
Gewicht: 13%				4,2	20/0/20	4			4,4	50/0/0	2
III	79,8	L69	I	20/60	5	98,0	L87	I	50/50	2	
				4,3	0/20/0	4			4,3	0/0/0	2
2014 / 2015	76,0	L65	I	50/0	2	83,0	L81	II	0/75	4	
Gewicht: 6%				4,4	50/0/0	3			3,7	0/25/0	5
III	70,0	L69	III	0/50	2	81,0	L87	V	0/0	1	
				3,2	0/50/0	3			-1,4	0/100/0	5

5. Overig: CITO Taal voor kleuters LOVS - Totaal

Hoofdlocatie in 2011 / 2012 - 2014 / 2015

Schooljaar	1					2					
	Gem.	L/I	Niv.	III/IV	n=	Gem.	L/I	Niv.	III/IV	n=	
2011 / 2012	59,0	L51	I	50/17	6	76,2	L63	I	60/20	5	
Gewicht: 11%				4,1	17/17/0	6			4,5	20/0/0	5
III	49,5	L57	V	0/0	2	72,0	L68	I	0/100	2	
				1,1	50/0/50	6			4,1	0/0/0	5
2012 / 2013	72,0	L51	I	100/0	2	69,6	L63	I	60/20	5	
Gewicht: 16%				4,6	0/0/0	1			4,2	20/0/0	6
III						80,0	L68	I	100/0	4	
									4,5	0/0/0	6
2013 / 2014	56,2	L51	I	40/20	5	69,5	L63	I	50/50	2	
Gewicht: 13%				4,0	40/0/0	4			4,2	0/0/0	2
III	68,4	L57	I	60/40	5	77,5	L68	I	50/50	2	
				4,6	0/0/0	4			4,3	0/0/0	2
2014 / 2015	50,7	L51	IV	33/33	3	63,3	L63	III	0/25	4	
Gewicht: 6%				2,9	0/33/0	3			3,1	50/25/0	5
III						80,0	L68	I	100/0	2	
									4,5	0/0/0	5

Resultaten LVS Sociaal- emotionele ontwikkeling Zien

Zien	2013-2014	2014-2015
	Groepsprofiel	Groepsprofiel
Groep 1		
Groep 2		
Groep 3		
Groep 4		
Groep 5		
Groep 6		
Groep 7		
Groep 8		

Hoofdstuk 4: Inrichting van ons Onderwijs

Dit hoofdstuk geeft inzicht in hoe wij het onderwijs op onze school georganiseerd hebben.

4.1.1: Kwaliteitszorg

Kwaliteitszorg moet niet beschouwd worden als iets dat op zichzelf staat, maar moet gezien worden in verband met de andere beleidsterreinen van school. Goede kwaliteitszorg is het samen laten komen van visie, cultuur, middelen, voorzieningen, taakbeleid, scholing, inzicht in de huidige situatie, evalueren, enz. bij het formuleren van beleid en het nemen van beslissingen.

Integrale kwaliteitszorg is de zorg voor kwaliteit als onderdeel van alle vormen van beleid. En ook het goed overdenken van de consequenties van een voorgestelde verbetering. Integrale kwaliteitszorg is voor een deel wat we dagelijks doen. Het kenmerk is dat het bewust en planmatig gebeurt en dat de verbanden tussen de beleidsterreinen zichtbaar zijn.

Systeem van kwaliteitszorg

Het leveren van kwaliteit is niet hetzelfde als het werken met een systeem van kwaliteitszorg. Scholen met zo'n systeem kunnen slechte kwaliteit leveren en scholen zonder zo'n systeem kunnen goede kwaliteit leveren. Kwaliteit is niet zozeer wat we doen, maar meer de wijze waarop we het doen. Wel kan zo'n systeem helpen de kwaliteit van de school in kaart te brengen en meten in welke mate verbeteringen zijn geslaagd.

Daarom werken we bij het Schoolbestuur Lauwers en Eems met het Handboek Kwaliteit, waarin de cyclus Plan-Do-Check-Act is vastgelegd, alsmede de door alle scholen gebruikte formulieren. Vastgestelde documenten ten aanzien van de borging zijn opgenomen in het Vademecum van de school.

Kwaliteit

Kwaliteit is de mate waarin scholen erin slagen hun doelen te bereiken naar tevredenheid van kinderen, ouders, leerkrachten en de overheid. Kwaliteit wordt bepaald door heldere, aanvaardbare en aanvaarde doelen en door normerende uitspraken. Doelen en normen worden bepaald door de overheid en de school, in dialoog met relevante groeperingen. De school bepaalt haar koers, rekening houdend met hetgeen groeperingen willen, maar niet tot elke prijs daarop aansluitend. De school heeft hierin haar eigen verantwoordelijkheid.

De kern van kwaliteitszorg

De kern van de kwaliteitszorg bestaat uit vijf vragen:

Doet de school de goede dingen?

Doet de school de dingen goed?

Hoe weet de school dat?

Vinden anderen dat ook?

Wat doet de school met die wetenschap?

Kwaliteitszorg betekent permanent, cyclisch en systematisch de kwaliteit bepalen, bewaken en verbeteren, waarbij de basis het primaire proces is.

De uitgangssituatie

Kwaliteitszorg begint met het in beeld brengen van de uitgangssituatie op het gebied van de kwaliteitszorg, de toetsing, het leerstofaanbod, de onderwijstijd, het onderwijsleerproces, het schoolklimaat, de zorg en de begeleiding en de opbrengsten.

Hoe doen wij dat?

Wat	Frequentie
Sterkte/ zwakte- analyse	1x per vier jaar
Kengetallen leerlingen	jaarlijks
SWOT	1x per vier jaar
Cito- leerlingvolgsysteem (LVS)	jaarlijks
Cito- eindtoets	jaarlijks
Inspectie	Minimaal 1x per vier jaar
Tevredenheidsonderzoek ouders, leerlingen, personeel	1 x per twee jaar
Oudergesprekken	jaarlijks
Klassenbezoeken*	jaarlijks
Functioneringsgesprekken personeel*	jaarlijks
Beoordelingsgesprekken *	1x per drie jaar
Zien (observatie sociaal- emotionele ontwikkeling, individueel en op groepsniveau)	jaarlijks
Volgen resultaten voortgezet onderwijs	jaarlijks
Audit	1x per vier jaar

*zie de beleidsnotitie Gesprekkencyclus Lauwers & Eems (najaar 2015)

In sommige gevallen is het noodzakelijk om vaker één van bovenstaande instrumenten te gebruiken, bijvoorbeeld bij tegenvallende resultaten, een zwak pedagogisch klimaat, ontevredenheid van leerlingen, ouders of personeel.

De gegevens worden verzameld, geordend aan de hand van de kwaliteitsindicatoren, geanalyseerd en gediagnosticeerd. Indien er onduidelijkheden zijn, verrichten we nader onderzoek of laten we dat doen.

Doelen stellen

Aan de hand van de verzamelde gegevens worden de doelen gesteld. Uiteraard gerelateerd aan de wettelijke eisen, onze missie en visie. Deze doelen worden vastgelegd in het meerjarenbeleidsplan (opgenomen in het schoolplan). Ieder schooljaar wordt er een schooljaarplan gemaakt, waarin beschreven wordt wat de school dat jaar doet aan verbetering, hoe er geëvalueerd wordt en hoe er geborgd wordt. Het kan zijn dat ontwikkelingen en/ of de verzamelde gegevens ons aanleiding geven om het meerjarenplan en/ of het jaarplan bij te stellen.

Evaluatie

Alle verbetertrajecten worden afgerond met een evaluatie. In de evaluatie staan drie vragen centraal:

Zijn de gewenste opbrengsten gerealiseerd?

Zijn de activiteiten volgens planning verlopen?

Wat kunnen we van het verbetertraject leren? Wat ging goed? Wat ging minder goed?

Dus zowel het product als het proces wordt geëvalueerd.

Om na te gaan of de gewenste opbrengst is gerealiseerd is dus een meting nodig. Hoe het resultaat gemeten gaat worden, zal afhangen van het onderwerp. Vooraf moet duidelijk zijn wat het gewenste resultaat is. Door te leren van de voorgaande periode worden verbeteringen mogelijk voor de komende periode.

Verantwoording afleggen

De school legt verantwoording over de kwaliteit van het onderwijs af aan het schoolbestuur (bovenschoolse directie), de inspectie en de omgeving. Dit gebeurt door middel van de (tussentijdse) evaluatie van het schooljaarplan en het jaarverslag, waarin de tussentijdse en de eindopbrengsten staan, de schoolgids, alsmede door voorgangsgesprekken met de sectordirectie en de inspectie.

Tot slot

We moeten altijd voor ogen houden dat documenten en handboeken de kwaliteit niet maken, slechts een hulpmiddel zijn. Het belangrijkste zijn de mensen die in de scholen werken; zij leveren kwaliteit!

4.2 Domein: Onderwijs & leren

De inhoud van het onderwijs moet voldoen aan de kerndoelen zoals die omschreven zijn in de wet primair onderwijs. Daarnaast zijn de visie, missie en de doelen op L&E-niveau leidend en hieronder beschrijven wij hoe we dit op locatieniveau invullen en verder aanvullen c.q. uitwerken.

Daltonconcept

In lijn met de manier waarop Helen Parkhurst het Dalton onderwijs honderd jaar geleden startte en die in het bovenstaande verhaal over Helen Parkhurst duidelijk terug te vinden zijn, zijn er vijf pijlers waar ons Daltononderwijs op gericht is:

Samenwerking

Op onze school leven en werken leerlingen, leerkrachten, ouders, schoolleiding en bestuur samen. Onze school is een leeromgeving waar leerlingen en leerkrachten iets van en met elkaar leren. Leerlingen leren dat er verschillen bestaan tussen mensen. Ze leren naar elkaar te luisteren en respect te hebben voor elkaar en ontwikkelen sociale vaardigheden. Onze daltonschool is een oefenplek voor democratisering en socialisering.

Vrijheid en verantwoordelijkheid

Vrijheid in het daltononderwijs is de gelegenheid krijgen om het taakwerk zelf te organiseren. Door leerlingen vrijheid te bieden kunnen zij eigen keuzes maken en een actieve leerhouding ontwikkelen. Maar vrijheid betekent niet dat alles zomaar kan en mag. Het is een taak van de leerkracht om iedere leerling een structuur te bieden om vrijheid binnen grenzen te leren hanteren. Leerlingen krijgen de ruimte om te ontdekken en te experimenteren, maar worden tegelijk ook geconfronteerd met de relatie tussen wat ze doen en wat dat oplevert.

Effectiviteit

Effectiviteit en efficiency zijn voor ons onderwijs twee belangrijke begrippen. Effectiviteit en efficiency vooronderstellen duidelijkheid over de onderwijsopbrengsten. Wij vinden dat het onderwijs een brede functie heeft. Onderwijs behoort kinderen en jeugdigen ook cultureel en moreel te vormen, zodat ze zelfredzaam en sociaal verantwoordelijk worden. Het daltononderwijs is gericht op een effectieve inzet van tijd, menskracht en middelen. Omwille van de efficiency geven we leerlingen juist de verantwoordelijkheid in handen. Als leerlingen een taak krijgen, waar zij verantwoordelijkheid voor dragen en die ze in vrijheid zelf plannen en uitvoeren, is het onderwijs veel effectiever dan het stilzitten luisteronderwijs.

Zelfstandigheid

Zelfstandig leren en werken op onze daltonschool is actief leren en werken. Een leerling wil doelgericht werken aan een taak of opdracht en is in staat om hulp te zoeken indien noodzakelijk. Deze manier van werken stimuleert het probleemoplossend denken van leerlingen. Om later als volwassene goed te kunnen functioneren moet een leerling leren beoordelen welke beslissingen hij/zij moet nemen en wat de gevolgen daarvan zijn.

Reflectie

Nadenken over je eigen gedrag en je eigen werk, is op onze school belangrijk. De leerlingen geven vooraf een inschatting van de moeilijkheidsgraad en de tijd van de opdrachten. Achteraf zien ze hoe het werkelijk is gegaan. In gesprekje met leerlingen spreken de leerkrachten over de verschillen tussen hun inschatting vooraf en hoe het echt is gegaan. Zo wordt geleidelijk de vaardigheid in het zelfstandig werken en het samenwerken opgebouwd.

Onderwijs, pedagogiek en didactiek

De kern van ons werk gaat over het kind kennis en vaardigheden leren. Onze leerkrachten zijn daarin goed geschoold. Ze hebben (natuurlijk) de beroepsopleiding voor leerkracht in het basisonderwijs gevolgd en daarnaast gedurende jaren een groot aantal aanvullende cursussen, opleidingen en nascholingen gevolgd, onder andere op het gebied van het geven van Dalton onderwijs. De

aanvullende cursussen en nascholing gedurende de schooljaren 2015-2016 en 2016-2017 zijn specifiek gericht op het Dalton-onderwijs. Het team als geheel volgt een uitgebreide en geïntegreerde scholing op het gebied van het

Dalton onderwijs, die geaccrediteerd is door de Nederlandse Daltonvereniging. Pedagogiek en didactiek zijn de basis van ons werk en komen in alle activiteiten op onze school terug en hebben een effect op al ons beleid en alle praktische zaken.

Wij werken aan de zelfstandigheid, de weerbaarheid en het probleemoplossend vermogen van onze leerlingen. Als een deel van de klas zelfstandig werkt, heeft de leerkracht de mogelijkheid om aan kleinere groepjes kinderen of aan een individueel kind extra hulp en begeleiding te geven. Hierbij is de weektaak een heel goed middel. Kinderen zijn zelfstandig met de weektaak bezig en werken aan activiteiten die ze zelf plannen. Op deze manier gaan we om met niveau- en tempoverschillen die er zijn binnen de groepen. Bovendien leren we kinderen om te gaan met uitgestelde aandacht. Om de doorgaande lijn binnen onze school te garanderen, gelden tijdens het zelfstandig werken in alle groepen dezelfde afspraken. Deze afspraken maken wij zichtbaar in de klassen door middel van posters met tekst en bijpassende tekening.

In groep 1 en 2 starten we vanuit de kring. In de kring doen we tal van activiteiten met uw kind uit verschillende vak- en vormingsgebieden. Vanuit de kring verdelen we de werk- en spelactiviteiten, waarbij we gebruik maken van een planbord. De leerkracht begeleidt bij de keuze van een activiteit (bijvoorbeeld werken met ontwikkelingsmateriaal, knutselen, de bouwhoek, de poppenhoek etc.) en tijdens het "werken". Wij gebruiken de leerlijnen van 'Dorr' voor een beredeneerd leerstofaanbod. In groep 3 geven we voor lezen instructie in deelgroepjes. De kinderen die niet in het deelgroepje dat instructie krijgt zitten, werken dan zelfstandig aan lees- en taalopdrachten.

In groep 3 t/m 8 roosteren we tijd in voor zelfstandig werken en tijd voor klassikale activiteiten. De leerkracht begeleidt soms een activiteit voor de hele groep, soms zijn alle kinderen zelfstandig aan het werk. Onze leerlingen werken na een klassikale instructie dikwijls zelfstandig, of soms samen met andere kinderen, aan zijn of haar taken. Deze manier van werken past optimaal bij ons Dalton onderwijs en sluit goed aan op alle vormen van voortgezet onderwijs.

Wij werken met 'weektaken'. In de hoogste groepen is een weektaak ook echt een weektaak, in de lagere groepen beginnen we met een taak per dag of voor een paar dagen. Een weektaak staat voor een bepaalde hoeveelheid leerstof of werk die in een afgesproken tijd gemaakt moet worden. We beginnen met deze taken al in groep 1, vanaf groep 3 wordt de weektaak ook echt aan de leerstof gekoppeld. Gedurende de dag krijgt uw kind een of een paar momenten waarop hij of zij aan de weektaak mag werken. Die momenten zijn in de lagere groepen kort, in de hogere groepen steeds langer. Uw kind maakt de weektaak zelfstandig en plant zelf op welk moment hij of zij welk deel daarvan doet. Zo leren onze leerlingen plannen en werken naar een doel. Dat doel is om de weektaak binnen de afgesproken tijd af te ronden. In de lagere groepen zijn de weektaken beperkt, in de hogere groepen worden ze steeds omvangrijker.

Iedere dag van de week wordt aangegeven met een vaste kleur. De kleuren structureren de week voor de kinderen, wat hen helpt de tijd te ordenen en een planning te maken. De kleuren hangen in iedere groep op het bord, zodat de leerling kan zien 'waar in de week we zijn'. Daarnaast worden de dagkleuren gebruikt bij het 'afkleuren' op de takenkaart en keuzewerkbord/map.

Groep 1-2: In de kleutergroep wordt de dagkleur aangegeven op de kalender en het taakbord. In de ochtendkring wordt dit besproken. Op het takenbord geeft een leerling met een gekleurde magneet aan op welke dag hij/zij het werkje heeft gemaakt.

Groep 3-8: Op de takenkaart geven de leerlingen met de dagkleur aan dat ze een bepaalde opdracht hebben afgekregen. Vooral als een taak meerdere dagen beslaat, geeft dit de leerkracht informatie over de leerstijl van het kind en biedt het de mogelijkheid om hem hierbij te begeleiden.

De dagkleuren zijn:

- Maandag: rood
- Dinsdag: blauw
- Woensdag: geel
- Donderdag: groen
- Vrijdag: bruin

De inrichting van de klassen is zo, dat alle kinderen alle materialen die nodig zijn, zelfstandig kunnen pakken, eventueel schoonmaken en opruimen. Vooral in de kleutergroep ligt er veel nadruk op deze vorm van zelfstandigheid.

In de hogere groepen wordt deze zelfstandigheidsbevordering voortgezet. Veel kinderen zijn vertrouwd met de inrichting van de school en kunnen zelfstandig materialen (ook buiten de klas) halen.

Ict speelt binnen ons daltononderwijs een belangrijke rol. Ons software aanbod is zo uitgekozen dat alle programma's zelfregulerend zijn en dat de kinderen zelf kunnen kiezen aan welk vakgebied ze gaan werken. De software houdt vervolgens hun vorderingen bij en stuurt bij wanneer de stof te moeilijk blijkt.

De daltoncoördinator op onze school is Nienke de Jong. Zij zorgt voor het borgen van de daltonprincipes in onze school. Deze taak bestaat bij ons op school uit drie onderdelen:

- Bewaken van de Daltonprincipes
- Nieuwe ideeën in het team brengen
- Coachen en begeleiden van collega's.

De wet op het primair onderwijs bepaald op welke gebieden wij ons onderwijs moeten geven, welke vakken we moeten geven. De wet bepaald ook welke kennis en vaardigheden onze leerlingen aan het eind van groep 8 moeten bezitten, welke kerndoelen wij in ons onderwijs tenminste moeten nastreven.

Wij moeten tenminste lesgeven in:

Zintuiglijke en lichamelijke oefening

Nederlandse taal

Rekenen en wiskunde

Engelse taal

Aardrijkskunde

Geschiedenis

De natuur, waaronder biologie

Maatschappelijke verhoudingen, waaronder staatsinrichting

Geestelijke stromingen

Expressie-activiteiten

Bevordering van sociale redzaamheid, waaronder gedrag in het verkeer

Bevordering van gezond gedrag

Om ervoor te zorgen dat we in de 8 jaren dat uw kind bij ons op school zit, alle kerndoelen behalen, geven we ons onderwijs gestructureerd en goed opgebouwd vorm. Daarnaast brengen we samenhang aan tussen de vakken en zorgen we voor een doorlopende en aansluitende leerlijn over de verschillende jaren. Om dat te kunnen realiseren maken we gebruik van door deskundigen ontworpen lesmethoden die we kopen bij uitgeverijen die gespecialiseerd zijn in het ontwerpen van didactisch verantwoorde lesmethoden voor het basisonderwijs. Onze lesmethoden bevatten veel voorbeelden uit het dagelijkse leven waarmee de leerstof wordt geïllustreerd en waarin onze leerlingen de stof toegepast zien in de praktijk. Lesmethoden veranderen regelmatig. De inzichten in hoe kinderen het beste stof kunnen leren ontwikkelen zich en de wereld om ons heen verandert waardoor ook de praktische voorbeelden na verloop van tijd aangepast moeten worden. Wij vervangen onze lesmethoden daarom ook regelmatig, gemiddeld ongeveer om de 8 jaar, zodat we altijd moderne en up-to-date methoden gebruiken. Dit schooljaar hebben we de nieuwste versie van 'Schatkist' (groep 1/2), 'Taal actief' (Nederlandse taal voor groep 3 t/m 8) en Blits (studievaardigheden groep 5 t/m 8) aangeschaft. Onderstaand geven we een overzicht van de lesmethoden die we gebruiken.

Voor sociaal emotionele ontwikkeling gebruiken wij het observatiesysteem Zien! voor de groepen 3 t/m 8. Voor de groepen 1 en 2 gebruiken wij als leidraad de leerlijnen van Dorr, eventueel aangevuld met Zien!

ICT

In onze school is in ieder lokaal een digitaal schoolbord aanwezig. Verder beschikken wij over computers en laptops, waarbij er momenteel per 5 leerlingen 1 computer beschikbaar is. Wij beschikken over software behorende bij de methodes Schatkist, Taal Actief, Wereld in Getallen en Alles in 1. Voor de komende jaren zullen wij een schoolvisie ontwikkelen op het gebied van ICT, passend bij het beleidsstuk ICT van ons schoolbestuur.

Bewegingsonderwijs.

Wij hebben de beschikking over een gymlokaal. Deze is gesitueerd bij onze school. De groepen 3 t/m 8 krijgen 2x per week bewegingsonderwijs. 1 les wordt gegeven door een vakleerkracht gymnastiek, de andere les wordt verzorgd door de eigen groepsleerkracht.

4.2.1 Overzicht Leerstofaanbod

Vak-/ vormingsgebied	Methode(s) Materiaal Specifieke werkwijze(n)		Dekkend voor kerndoelen		Afspraken gemaakt t.b.v. continuïteit en doorgaande lijn*			Vindplaats afspraken
NEDERLANDS - mondeling - schriftelijk - taalbeschouwing, waaronder strategieën	O.bouw	Schatkist versie 3 Leerlijnen Dorr	Ja		Ja			Vademecum ODBS Nijenstein
	M.bouw	Taal Actief 4	Ja		Ja			Vademecum ODBS Nijenstein
	B.bouw	Taal Actief 4	Ja		Ja			Vademecum ODBS Nijenstein
ENGELS								
	B.bouw	Alles in 1	Ja		Ja			Vademecum ODBS Nijenstein
REKENEN/WISK. - wiskundig inzicht en handelen - getallen en bewerkingen - meten en meetkunde	O.bouw	Wereld in Getallen Schatkist versie 3 Leerlijnen Dorr	Ja		Ja			Vademecum ODBS Nijenstein
	M.bouw	Wereld in Getallen versie 3	Ja		Ja			Vademecum ODBS Nijenstein
	B.bouw	Wereld in Getallen versie 3	Ja		Ja			Vademecum ODBS Nijenstein
ORIËNTATIE OP JEZELF EN DE WERELD - mens en samenleving - natuur en techniek - ruimte - tijd	O.bouw	Schatkist versie 3 Leerlijnen Dorr	Ja		Ja			Vademecum ODBS Nijenstein
	M.bouw	Alles in 1	Ja		Ja			Vademecum ODBS Nijenstein
	B.bouw	Alles in 1	Ja		Ja			Vademecum ODBS Nijenstein

KUNSTZINNIGE ORIËNTATIE	O.bouw	Schatkist versie 3 Leerlijnen Dorr	Ja		Ja		Vademecum ODBS Nijenstein
	M.bouw	Alles in 1	Ja		Ja		Vademecum ODBS Nijenstein
	B.bouw					Vademecum ODBS Nijenstein	
BEWEGINGS-ONDERWIJS	O.bouw	Leerlijnen Dorr Diverse naslagwerken	Ja		Ja		Vademecum ODBS Nijenstein
	M.bouw	Bewegingsonderwijs op de basisschool	Ja		Ja		Vademecum ODBS Nijenstein
	B.bouw	Bewegingsonderwijs op de basisschool	Ja		Ja		Vademecum ODBS Nijenstein
SOCIAAL-EMOTIONELE ONTWIKKELING	O.bouw	Zien! Leerlijnen Dorr					Vademecum ODBS Nijenstein
	M.bouw	Zien!					Vademecum ODBS Nijenstein
	B.bouw	Zien!					Vademecum ODBS Nijenstein

* N.v.t. = De methode wordt gevolgd, zoals beschreven in de handleiding

Consequenties voor ons beleid (inclusief onze competenties):

De afgelopen jaren is behoorlijk geïnvesteerd in de nieuwste methoden. Het is zaak deze methoden te borgen in onze school. Hierbij zullen de vakinhoudelijk en didactische competenties voor nodig zijn, evenals de competentie samenwerken met collega's en competentie reflectie en ontwikkeling.

Voor de komende periode staat nog in de planning om een nieuwe methode voor het aanvankelijk lezen aan te schaffen, evenals een nieuwe schrijfmethode. Verder zal er worden gekeken of Alles in 1 past binnen ons onderwijsconcept.

Wij nemen in de voorbereidingen tot aanschaf van nieuwe methodes ook onze dan ontwikkeld beleid visie op ICT mee. Hierbij zullen de vakinhoudelijk en didactische competenties voor nodig zijn, evenals de competentie samenwerken met collega's en competentie reflectie en ontwikkeling.

4.2.2 Leerstofaanbod: Overzicht Vervanging/Afschrijving

Vak	Methodes/ materialen	'15	'16	'17	'18
NEDERLANDS - mondeling - schriftelijk - taalbeschouwing, w.o. strategieën	Taal Actief 4				
Nederlands - (voorb)Technisch lezen	VLL Estafette			X	
Nederlands - begrijpend lezen	Nieuwsbegrip				
ENGELS	Alles in 1				
REKENEN/WISK. - wiskundig inzicht en handelen - getallen en bewerkingen - meten en meetkunde	Wereld in Getallen 4				
ORIËNTATIE OP JEZELF EN DE WERELD - mens en samenleving - natuur en techniek - ruimte & - tijd	Alles in 1				
KUNSTZINNIGE ORIËNTATIE	Alles in 1				
BEWEGINGS- ONDERWIJS					
SOCIAAL EMOTIONELE ONTWIKKELING	Jij en ik	X			
STUDIEVAARDIGHEDEN	Blits				

Consequenties voor ons beleid

Voor de komende periode staat nog in de planning om een nieuwe methode voor het aanvankelijk lezen aan te schaffen, evenals een nieuwe schrijfmethode. Verder zal er worden gekeken of Alles in 1 past binnen ons onderwijsconcept.

Wij nemen in de voorbereidingen tot aanschaf van nieuwe methodes ook onze dan ontwikkeld beleid visie op ICT mee. Hierbij zullen de vakinhoudelijk en didactische competenties voor nodig zijn, evenals de competentie samenwerken met collega's en competentie reflectie en ontwikkeling.

4.2.3 Inrichting van het onderwijsleerproces

Wij werken op onze school via het Daltonconcept. Hiervoor wordt de komende 2 jaren de Daltonopleiding gevolgd door het gehele team. Tijdens deze opleiding zal er veel aandacht worden besteed aan het ontwikkelen van het Dalton ontwikkelplan. Hier zal ook worden beschreven hoe wij onze school gaan zien voor de komende jaren. Wij denken hierbij aan de 21st century skills, cultuureducatie, taal, ICT en sociale veiligheid.

Groeperingsvormen	Wij werken met combinatiegroepen. Voor de komende periode willen wij met duo-combinatiegroepen blijven werken.
Instructie	De instructie zal, daar waar mogelijk, plaatsvinden via het Directe Instructiemodel. Ook zullen de pijlers van het Dalton een plek vinden binnen de instructie.
Zelfstandig werken	Een van de pijlers van het Daltononderwijs is zelfstandig werken. Deze pijler zal een grote rol hebben binnen ons onderwijs.
Thematisch werken	Onze zaakvakken vinden plaats in projectvorm. Hier wordt ook Engels in meegenomen, evenals de beeldende vorming.
Actief leren	<p>Actief leren is dus voor het kind een productief proces. Het is leren dat van het kind zelf uitgaat en door het kind spontaan als betekenisvol wordt ervaren. Het kind heeft belang bij wat het doet en gaat daarom volledig op in het anticiperen en oplossen van problemen.</p> <p>Het onderwijsgebeuren op school is bovendien een interactief proces tussen het kind en zijn stimulerende omgeving. De sociale interactie tussen leraar en leerling en tussen leerlingen onderling is een essentieel onderdeel van dit interactief proces.</p> <p>Om actief leren op school te stimuleren, dienen realistische en betekenisvolle probleemsituaties binnen de leersituatie te worden gecreëerd. De gekozen leerinhouden, de voorgestelde leeropdrachten, de gehanteerde werkvormen, de groeperingsvormen, de voorgestelde leermiddelen en de hulpbronnen maken hier deel van uit. Zij zullen bepalen of het kind al dan niet zijn eigen leren in handen en op welke wijze.</p> <p>Binnen de pijlers van het Dalton onderwijs wordt hier veelvuldig aandacht aan gegeven.</p>

4.2.4 Relevante onderwijsinhoudelijke beleidsterreinen

Taalbeleid

Op onze school is een taalbeleidsplan aanwezig. Zie hiervoor het Taalbeleidsplan in het vademecum van ODBS Nijenstein.

Veiligheidsbeleid

In het plan sociale veiligheid, pedagogisch klimaat en burgerschap beschrijven we het beleid van de school ten aanzien van de domeinen pedagogisch klimaat, sociale veiligheid, burgerschap en integratie. Om op een planmatige wijze gestalte te geven aan bovenstaande zal dit document tevens gebruikt worden als ontwikkel- en evaluatie-instrument. Dit document is te vinden in het vademecum van ODBS Nijenstein.

Actief burgerschap en integratie

In het plan sociale veiligheid, pedagogisch klimaat en burgerschap beschrijven we het beleid van de school ten aanzien van de domeinen pedagogisch klimaat, sociale veiligheid, burgerschap en integratie. Om op een planmatige wijze gestalte te geven aan bovenstaande zal dit document tevens gebruikt worden als ontwikkel- en evaluatie-instrument. Dit document is te vinden in het vademecum van ODBS Nijenstein.

Kindvoorzieningen

Binnen onze school is ook de peuterspeelzaal 4min gevestigd. Sinds dit schooljaar draait de peuterspeelzaal 1 dagdeel per week samen met onze groep 1-2. Deze samenwerking wordt gedurende dit schooljaar regelmatig geëvalueerd en eventueel, waar nodig, worden bijgesteld.

4.3 Domein: Zorg & Begeleiding

Visie op zorg

Elke leerling heeft van zelf sprekend recht op goed onderwijs. Of dat nu leerlingen zijn bij wie 'alles vanzelf' gaat of leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Goed onderwijs moet daarom voor elk kind "passend" zijn.

Met passend onderwijs willen wij daarom bereiken dat zo veel mogelijk leerlingen het reguliere onderwijs kunnen volgen. Wij hebben leerlingen van diverse niveaus. Voor het overgrote deel van deze leerlingen kunnen wij passend onderwijs bieden en soms is daar extra ondersteuning voor nodig.

Toch is er altijd een kleine groep van leerlingen waar ons brede ondersteuningsaanbod te beperkt is. Wij zoeken dan eerst uit of er echt geen mogelijkheid voor passend onderwijs op onze scholen is. Is die mogelijkheid er niet dan verwijzen wij deze leerlingen naar het speciaal (basis)onderwijs.

Integrale zorg en kwaliteit

Wij participeren in het Samenwerkingsverband 20.01 waaraan alle schoolbesturen van de stad en de provincie deelnemen. De besturen in het samenwerkingsverband hebben via het Ondersteuningsplan afspraken gemaakt over de ondersteuning aan leerlingen en de bekostiging daarvan. Het samenwerkingsverband kent tevens een Ondersteuningsplanraad (OPR), waarvan de vertegenwoordigers zijn afgevaardigd via de GMR van de besturen.

De besturen van de scholen hebben er voor gekozen om de ondersteuningsmiddelen passend onderwijs naar rato van het aantal leerlingen per schoolbestuur te verdelen. Hiermee hebben de besturen en de scholen de gelegenheid om – samen met de ouders en andere partners (gemeenten, zorg) – de basis- en extra ondersteuning verder uit te werken en te versterken.

Binnen L&E werken we volgens het schoolmodel. Dit betekent dat het geld dat beschikbaar is, grotendeels naar de scholen zelf gaat en daar wordt ingezet via de brede basisondersteuning. Die brede basisondersteuning is in handen van de leerkracht die hierbij wordt ondersteund door de IB-er. Vanuit het BOT (Bovenschools Ondersteunings Team) met daarin een zorgcoördinator, een ambulante begeleider, gedragsdeskundige en een orthopedagoog, is er ook nog aanvullende onderwijssteuning.

Met het VCPO Noord Groningen maken wij met gesloten beurzen van elkaars expertise gebruik om op die manier een Regionaal Expertiseteam (RET) in ons gebied vorm te geven.

Daarnaast werkt ons schoolbestuur in het kader van integrale zorg samen met de centra voor jeugd en gezin (CJG).

Procedures rond zorgondersteuning en zorg voor kwaliteit zijn beschreven in het 'Handboek Kwaliteit' dat voor elke school leidend is. Dit is te vinden op het intranet van de school. Het document 'Visie op Zorg' is hier onderdeel van. Er wordt planmatig gewerkt aan zorg en begeleiding en aan de kwaliteit van de basisondersteuning.

4.3.1 Schoolondersteuningsprofiel en ondersteuningsbehoefte

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

In het zorgprofiel staat beschreven welke zorg er aan leerlingen geboden kan worden, maar ook waar de grenzen liggen en wanneer er besloten wordt om naar andere onderwijsvormen te verwijzen. Om de leerlingenzorg goed te kunnen organiseren is het van belang om na te gaan wat onze scholen allemaal in huis hebben, welke expertise er in de scholen is en welke expertise van buitenaf kan worden ingezet.

Iedere school heeft in het schoolondersteuningsprofiel beschreven wat de mogelijkheden van de school zijn ten aanzien van de opvang en de begeleiding van leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte. De schoolondersteuningsprofielen van de verschillende scholen van L&E laten nauwelijks verschillen zien. De zorgstructuur is namelijk op alle scholen gelijk. De aanpak van de leerlingenzorg is op eenzelfde manier vorm gegeven, zodat de werkwijze voor alle leerkrachten hetzelfde kan zijn ongeacht op welke school men werkt. Ook wordt hierdoor het uitwisselen van de ervaringen en informatie beter mogelijk.

Ondersteuningsbehoefte

De mate waarin deze kwaliteit van de zorg in beeld is, bepaalt voor een belangrijk deel welk beleid op korte en middellange termijn nodig is om zoveel mogelijk kinderen zo thuis nabij mogelijk passend onderwijs te bieden. Dit bepaalt ook in hoeverre andere voorzieningen en andere besturen nodig zijn om de zorgplicht te kunnen uitvoeren. Door het inventariseren van de van de zorgzwaarte door de IB-ers via een zorgzwaarteformulier komen de leerlingenaantallen per groep in beeld, de verschillende onderwijsbehoeften van verschillende leerlingen en de hulpvragen van de school. Het Zorgzwaarteformulier is als het ware een 'zorgfoto' van de school en vormt het uitgangspunt voor de ondersteuning van onze leerlingen.

Ondersteuningsroute

LEERBESPREKING	Leerkracht/IB-er
BOT	Interdisciplinaire bespreking
VERVOLGMOGELIJKHEDEN	Ondersteuning vanuit de disciplines van het BOT Onderzoek Plaatsing andere reguliere school TLV aanvraag voor plaatsing S(B)O

4.4 Domein: Beleid & Organisatie

4.4.1 Integraal personeelsbeleid

Het behalen van een onderwijsbevoegdheid betekent niet dat je alleen op grond van het behaalde diploma in het onderwijs werkzaam kan zijn. Waar de maatschappij in snel tempo verandert, verandert ook het onderwijs. Wij verwachten dan ook dat mensen die werkzaam zijn in het onderwijs hun vak bijhouden. De Wet BIO (Wet beroepen in het onderwijs) spreekt in dat opzicht van het onderhouden en verder ontwikkelen van bekwaamheidseisen. Ons IPB (Integraal Personeelsbeleid) is o.a. gericht op deze continue ontwikkeling, waarbij we zorgen voor een juiste afstemming tussen de doelen van de school en het functioneren en de ontwikkeling van iedere medewerker. Het startpunt is onze visie en missie, zoals beschreven in hoofdstuk 2 van dit schoolplan. Van daaruit zijn we ons steeds bewuster gaan worden van functies en kwaliteiten die nodig zijn om die visie te realiseren. Dit heeft o.a geleid tot het opstellen van competenties die richtinggevend zijn voor de ontwikkeling van de medewerkers. De aanpak op schoolniveau wordt hierbij verwezen naar hoofdstuk 4.1.1

Voor het integraal personeelsbeleid op het niveau van het schoolbestuur wordt verwezen naar beleidsnotitie Integraal Personeelsbeleid sector PO, zoals deze is vastgesteld op 13 februari 2013.

4.4.2 Beleid m.b.t. ouders

De rol van ouders in onze school

Onze school heeft in onze ogen twee opdrachten: kinderen onderwijzen en kinderen opvoeden. Opvoeding en opleiding vinden beiden plaats in meerdere situaties: thuis, op school en op allerlei plekken in onze samenleving. Ouders zijn hierbij leidend. Ook wij hebben onze rol hierin en daarom dient er in onze visie, sprake te zijn van educatief partnerschap. Beiden zijn wij verantwoordelijk vanuit onze eigen rol.

Wij zien ouders en onszelf als elkaars partners in de opvoeding van en het onderwijs aan uw kind. We hebben beide een pedagogische rol te vervullen en zijn samen medeverantwoordelijk voor de identiteitsontwikkeling van uw kind. Door samen te werken kunnen wij elkaars pedagogische en onderwijskundig gerichte invloed versterken. Vandaar dat we spreken over 'educatief partnerschap'. Het contact met ouders vinden van groot belang. In de ontwikkeling van het kind zijn de kennis en de vaardigheden die we de kinderen op school leren, een onderdeel. Een onderdeel dat niet los staat van de rest van de ontwikkeling en dat afhankelijk is van en invloed heeft op alles wat kinderen doen en meemaakt. Om de kinderen dat te kunnen leren wat nodig is, vinden wij contact met ouders van groot belang.

Voor het welzijn van onze leerlingen vinden we het essentieel dat wij veel en goed met ouderselkaar communiceren.

Onze school staat midden in de samenleving van Zandeweer, Oldenzijl, Doodstil, Zevenhuizen, Eppenhuizen en de omgeving. Onze school is een belangrijke factor in de leefbaarheid van deze samenleving en wij voelen ons daarvoor mede-verantwoordelijk. Om onze maatschappelijke verantwoordelijkheid vorm te kunnen geven is het voor ons van groot belang dat we een integraal onderdeel van die samenleving zijn en nauw verbonden zijn met de inwoners, verenigingen en lokale

organisaties. Ook daarvoor is het contact met ouders de levensader.

Zonder leerlingen is er geen school. Zonder school is er geen vitale omgeving. Wij hebben ouders nodig en ouders ons. We doen er daarom alles aan om ouders zoveel mogelijk bij onze school te betrekken en we hopen dat de ouders willen investeren in de samenwerking met ons.

Ouderavonden en 10 minutengesprekken

Een aantal keren gedurende het schooljaar organiseren we informatieavonden voor ouders. Op deze ouderavonden geven wij informatie over onze school en ons onderwijs en kunnen ouders ons daarover vragen stellen. Sommige ouderavonden zijn bestemd voor alle ouders, sommige voor ouders van kinderen van één schooljaar of klas, sommige voor ouders individueel.

Voor groep 7 en 8 gebruiken we, wat we noemen, de portfolio-aanpak. De essentie daarvan is dat we leerlingen de regie leren nemen over zijn of haar eigen ontwikkeling en we ter ondersteuning van de ontwikkeling van het kind een optimale samenwerking tussen de leerkracht, ouders en de rest van het team realiseren. Het uiteindelijke doel is dat we met elkaar de resultaten van het kind op de CITO-eindtoets verbeteren.

Hoofdstuk 5: Kwaliteitsprofiel

5.1 Inleiding

Een basisschool staat midden in de wereld en helpt kinderen zich te ontwikkelen op een breed terrein. In het Koersplan van L&E alsmede in de jaarplannen van onze scholen staan naast de algemene doelen en voorwaarden, ook specifiek beschreven waar we aan werken en met welke kwaliteitseisen (zie ook hoofdstuk 1.3). Voor de landelijke kerndoelen, alsmede referentieniveaus van het basisonderwijs verwijzen we naar de site van het ministerie van onderwijs. De ambities van de scholen sluiten aan bij de gezamenlijke ambitie van ons schoolbestuur (Koersplan).

Voor de kwaliteit van ons onderwijs zijn in de voorwaardelijke sfeer o.a. een professioneel team, een goede relatie met ouders, een pedagogisch veilig en stimulerend klimaat belangrijk. Ook de ketenbenadering, waarin alle geledingen (bestuur, sectordirectie, schooldirecteur en leerkrachten) samenwerken om kwalitatief hoogwaardig onderwijs voor onze kinderen te realiseren is van groot belang.

5.2 Kwaliteitsprofiel

Om een goed beeld te krijgen van de school wordt het onderwijsleerproces en de opbrengsten bekeken, daarnaast worden de ouders, de leerlingen en de leerkrachten één keer per twee jaar bevraagd over de school.

5.2.1 Samenvatting enquête

Voor onze school is nog geen enquête beschikbaar. Deze zal in het schooljaar 2016-2017 worden afgenomen.

Beleidsvoornemens naar aanleiding van de enquête

Deze zullen na het afnemen van de enquête worden gemaakt.

5.2.2 Samenvatting inspectierapport

Onze school zal in het voorjaar 2016 worden bezocht door de inspectie van onderwijs. Tot dan valt onze school onder het verscherpt toezicht van inspectie. Het laatste inspectierapport liet zien dat er duidelijk verbetering was te zien op obs Onnema. Odb's de Schutsluis had na het laatste inspectiebezoek het basisarrangement.

Beleidsvoornemens naar aanleiding van het inspectierapport

Er is ingezet op de zorg op ODBS Nijenstein. Verder is er veel aandacht besteed aan het opbrengstgericht werken. Verder zal er voor het komende jaar aandacht worden besteed aan het differentiëren van de lesstof voor de leerlingen. Het beleid voor sociale veiligheid en burgerschap zal in de komende periode worden toegespitst op de school. Verder zal er extra aandacht blijven uitgaan naar het begrijpend leesonderwijs.

Samenvatting audit

NVT

Beleidsvoornemens naar aanleiding van de audit

NVT

Bovenstaande voornemens nemen we op in het schoolplan en de schoolgids.

5.3 Schoolambities

Op onze school stellen we de volgende doelen:

In de komende 4 jaar willen we ons verder ontwikkelen m.b.t. passend onderwijs. Niet voor niets staat in ons schoolplan: Odb's Nijenstein is een openbare school voor primair (dalton) onderwijs waar ieder kind welkom is, waar elk kind gezien wordt en er toe doet. Het is dus onze ambitie om over 4 jaar een school te zijn die uit gaat van de mogelijkheden van kinderen. Dat betekent dat de verschillen tussen leerlingen uitgangspunt zijn voor ons handelen.

Dat houdt in dat wij elke leerling onderwijs geven, zoveel mogelijk passend op onze school.

Als school zetten we daarom hoog in op het leren van de basisvaardigheden taal, rekenen, lezen en schrijven. Maar ook het bevorderen van de creatieve, motorische en sociaal emotionele ontwikkeling maakt bij ons op school deel uit van het reguliere lesprogramma.

Het stimuleren en ontwikkelen van een houding waaruit verdraagzaamheid, respect, verantwoordelijkheid, zelfstandigheid en samenwerking blijkt, vinden wij minstens zo belangrijk.

Wij hebben als school de ambitie om een goed en positief pedagogisch klimaat te bieden, waarin kinderen, ouders en leerkrachten zich thuis voelen. Wij zien de school als een organisatie met een opvoedende taak in de ruimste zin van het woord.

Streefdoelen Cito- eindtoets en tussentijdse opbrengsten

We streven naar opbrengsten die hoger liggen dan het landelijke gemiddelde. Uiteraard worden de streefdoelen aangepast aan de groep (zie het groepsplan en het schooljaarplan) en verwachten we dat de groep, de school en ieder kind vooruitgang laat zien. Wij volgen de methodetoetsen in iedere teamvergadering. De niet-methodetoetsen vinden plaats in de daarvoor aanbevolen periodes. Deze toetsen worden geanalyseerd op leerling-, groeps- en schoolniveau.

Hoofdstuk 6: Meerjarenplanning op schoolniveau

6.1 Overzicht meerjarenplanning

	Beleidsvoornemens	De (belangrijkste) leerkrachtcompetenties
2015/ 2016	Het verscherpt toezicht van de onderwijsinspectie omzetten in het basisarrangement	Organisatorisch competent Vakinhoudelijk en didactisch competent Competent in reflectie en ontwikkeling
	Betrokkenheid vergroten > ouders herkennen het daltonaspect in de school.	Interpersoonlijk competent Pedagogisch competent Competent in het samenwerken met collega's en omgeving
	Dalton beleid en afspraken vastleggen in een Dalton ontwikkelplan.	Organisatorisch competent Vakinhoudelijk en didactisch competent Competent in het samenwerken met collega's en omgeving Competent in reflectie en ontwikkeling
	Methodevervanging conform het meerjarenvervangingsplan.	Organisatorisch competent Pedagogisch competent Competent in het samenwerken met collega's
	Meerjareninvesteringsplan/begroting. Jaarlijks de begroting opstellen. Het meerjareninvesteringsplan is een onderdeel van deze begroting.	Organisatorisch competent Competent in het samenwerken met collega's
	Profilering (o.a. nieuwe website, nieuwe naam bekendheid geven in de regio)	Competent in het samenwerken met collega's en omgeving
	Ontwikkelen van visie op ICT	Pedagogisch competent Vakinhoudelijk en didactisch competent Competent in reflectie en ontwikkeling

	Samenwerking met peuterspeelzaal. 1 dagdeel per week zullen de peuters en kleuters samen het lokaal delen. Contact met de overkoepelende organisatie SPGE onderhouden.	Organisatorisch competent Interpersoonlijk competent Pedagogisch competent Vakinhoudelijk en didactisch competent Competent in het samenwerken met collega's Competent in reflectie en ontwikkeling
	De leeropbrengsten (toetsen) worden in de groepsbesprekingen en in de teamvergaderingen geanalyseerd en de aandachts- en verbeterpunten worden opgenomen in het volgende groepsplan.	Organisatorisch competent Interpersoonlijk competent Pedagogisch competent Vakinhoudelijk en didactisch competent Competent in het samenwerken met collega's Competent in reflectie en ontwikkeling
	BHV-ers nemen deel aan de 2-jaarlijkse herhaal cursus	Vakinhoudelijk en didactisch competent Competent in het samenwerken met collega's en omgeving
	Veranderen van de organisatiestructuur door het Schoolbestuur Lauwers en Eems	Organisatorisch competent

	Beleidsvoornemens	De (belangrijkste) leerkrachtcompetenties
2016/2017	Uitvoeren van het Daltonontwikkelingsplan (DOP)	Organisatorisch competent Pedagogisch competent Vakinhoudelijk en didactisch competent Competent in het samenwerken met collega's Competent in reflectie en ontwikkeling
	Vijf-jaarlijkse visitatie van de Daltonvereniging met als doel predicaatverlenging van vijf jaar.	Pedagogisch competent Vakinhoudelijk en didactisch competent Competent in het samenwerken met collega's en omgeving Competent in reflectie en ontwikkeling
	Methodevervanging conform het meerjarenvervangingsplan.	Pedagogisch competent Competent in het samenwerken met collega's
	Taakbeleid vaststellen d.m.v. een plan taakbeleid.	Vakinhoudelijk en didactisch competent Competent in reflectie en ontwikkeling
	Afname tevredenheidsonderzoek ouders, leerlingen en leerkrachten	Interpersoonlijk competent Competent in het samenwerken met collega's en omgeving Op basis van het tevredenheidsonderzoek brengt de school de kansen en bedreigingen in kaart. Na analyse van deze uitkomsten verbinden we hier conclusies en acties aan. Competent in reflectie en

		ontwikkeling
	Afschrijvingsplan ontwikkelen voor computers en overig ICT plan.	Organisatorisch competent
	Visie op ICT uitwerken naar de praktijk	Interpersoonlijk competent Pedagogisch competent Vakinhoudelijk en didactisch competent Competent in het samenwerken met collega's
	De leeropbrengsten (toetsen) worden in de groepsbesprekingen en in de teamvergaderingen geanalyseerd en de aandachts- en verbeterpunten worden opgenomen in het volgende groepsplan.	Organisatorisch competent Interpersoonlijk competent Pedagogisch competent Vakinhoudelijk en didactisch competent Competent in het samenwerken met collega's Competent in reflectie en ontwikkeling
	BHV-ers nemen deel aan de 2-jaarlijkse herhaal cursus	Vakinhoudelijk en didactisch competent Competent in reflectie en ontwikkeling
	Meerjaren investeringsplan/begroting. Jaarlijks de begroting opstellen. Het meerjaren investeringsplan is een onderdeel van deze begroting.	Organisatorisch competent

	Beleidsvoornemens	De (belangrijkste) leerkrachtcompetenties
2017/2018	Methodevervanging conform het meerjarenvervangingsplan.	Organisatorisch competent Pedagogisch competent Vakinhoudelijk en didactisch competent
	Kijken naar mogelijkheden voor brede schoolarrangementen	Organisatorisch competent Interpersoonlijk competent Vakinhoudelijk en didactisch competent Competent in het samenwerken met collega's en omgeving
	De leeropbrengsten (toetsen) worden in de groepsbesprekingen en in de teamvergaderingen geanalyseerd en de aandachts- en verbeterpunten worden opgenomen in het volgende groepsplan.	Organisatorisch competent Interpersoonlijk competent Pedagogisch competent Vakinhoudelijk en didactisch competent Competent in het samenwerken met collega's Competent in reflectie en ontwikkeling
	BHV-ers nemen deel aan de 2-jaarlijkse herhaal cursus	Competent in het samenwerken met collega's Competent in reflectie en ontwikkeling
	Meerjaren investeringsplan/begroting. Jaarlijks de begroting opstellen. Het meerjaren investeringsplan is een onderdeel van deze begroting.	Organisatorisch competent Vakinhoudelijk en didactisch competent

	Beleidsvoornemens	De (belangrijkste) leerkrachtcompetenties
2018/ 2019	Methodevervanging conform het meerjarenvervangingsplan.	Organisatorisch competent Pedagogisch competent Competent in het samenwerken met collega's
	De leeropbrengsten (toetsen) worden in de groepsbesprekingen en in de teamvergaderingen geanalyseerd en de aandachts- en verbeterpunten worden opgenomen in het volgende groepsplan.	Organisatorisch competent Interpersoonlijk competent Pedagogisch competent Vakinhoudelijk en didactisch competent Competent in het samenwerken met collega's Competent in reflectie en ontwikkeling
	BHV-ers nemen deel aan de 2-jaarlijkse herhaalcursus	Competent in het samenwerken met collega's en omgeving
	Meerjareninvesteringsplan/begroting. Jaarlijks de begroting opstellen. Het meerjareninvesteringsplan is een onderdeel van deze begroting.	Organisatorisch competent Competent in het samenwerken met collega's
	De leeropbrengsten (toetsen) worden in de groepsbesprekingen en in de teamvergaderingen geanalyseerd en de aandachts- en verbeterpunten worden opgenomen in het volgende groepsplan.	Organisatorisch competent Pedagogisch competent Vakinhoudelijk en didactisch competent Competent in het samenwerken met collega's Competent in reflectie en ontwikkeling

Hoofdstuk 7: Financiële meerjarenplanning

7.1 De financiële consequenties van plannen

In het schoolplan worden de onderwijskundige en organisatorische plannen voor de periode 2015-2019 beschreven. In dit hoofdstuk gaat het om de financiële vertaling van deze plannen school- en bestuursniveau. Met andere woorden: wat gaan deze plannen kosten en hoe worden ze betaald.

7.2 Financieel beleid

Financieel beleid is niets anders dan het maken van afspraken over geld. Net onderwijsbeleid en personeelsbeleid wordt er ook financieel beleid gemaakt; afspraken op het gebied van financiën.

Financieel beleid heeft drie doelen:

- a. risicobeheer;
- b. borgen van financiële continuïteit (lange termijn);
- c. beheren van de financiële ruimte (korte termijn).

Ad a: Risicobeheer

Risicobeheer is het in kaart brengen van de mogelijke risico's, met daarbij maatregelen hoe met deze risico's om te gaan, om te voorkomen dat de school voor onverwachte tegenvallers komt te staan.

Om zowel interne als externe risico's in kaart te brengen wordt er bij Schoolbestuur Lauwers en Eems met regelmaat een risicoanalyse uitgevoerd. Eveneens worden de risico's in de jaarplannen opgenomen en worden concrete acties benoemd om de risico's te vermijden, te accepteren, risico's te verdelen danwel te beheersen. Onlosmakelijk van risicobeheer is de plan-do-check-act cyclus (PDCA). De denk- en werkwijze van deze systematiek wordt toegepast binnen de gehele organisatie en sluit aan bij het opbrengstgericht werken dat organisatiebreed steeds meer geïnternaliseerd wordt.

Eén van de belangrijkste kengetallen in het kader van risicobeheer is het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen drukt uit in welke mate de organisatie in staat is om risico's te ondervangen en om de continuïteit van de organisatie te waarborgen. Het weerstandsvermogen van geheel L&E bedraagt ultimo 2014 43,1%. Zowel bij de beide sectoren als op het niveau van het Schoolbestuur L&E ligt het weerstandsvermogen boven de signaleringsgrenzen van het ministerie. Het weerstandsvermogen van de sector PO is ultimo 2014 toereikend om de ingeschatte risico's op korte en lange termijn op te vangen.

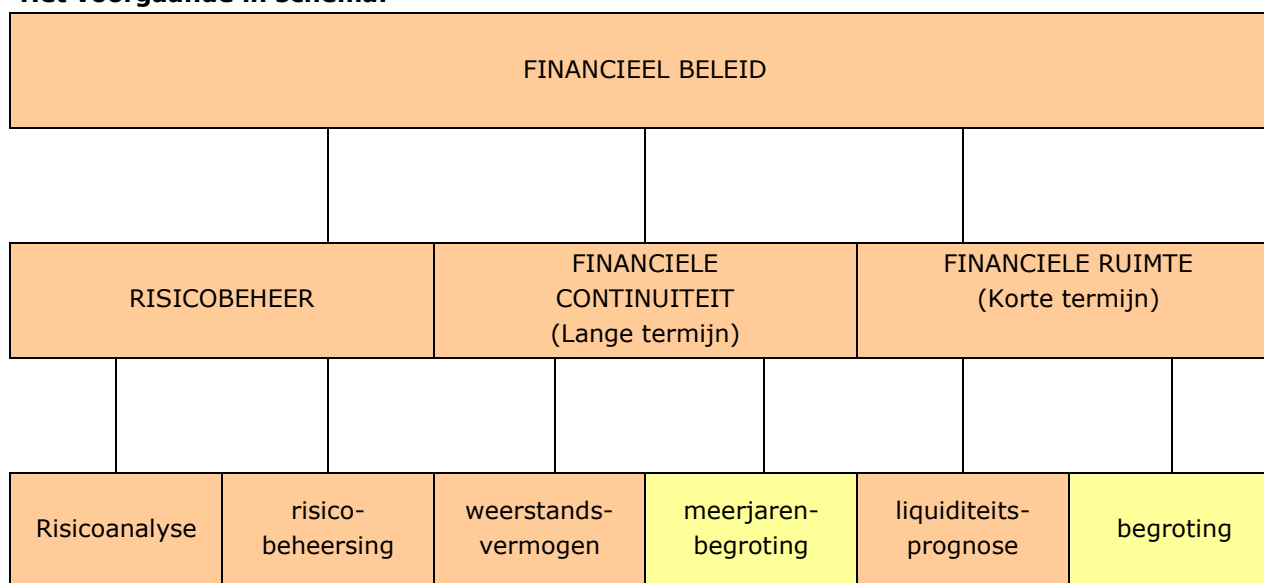
Ad b: Financiële continuïteit

Financieel beleid is vooral van belang om te voorkomen dat de **financiële continuïteit** van de school in gevaar komt. De school moet immers aan haar financiële verplichtingen (bijv. salarissen, schoonmaakkosten) kunnen voldoen, ook als ze te maken krijgt met (onverwachte) tegenvallers. De scholen van Schoolbestuur Lauwers en Eems hebben ambitieuze plannen om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. Deze plannen kosten geld. Om zicht te hebben op de financiële consequenties van deze schoolplannen, heeft Schoolbestuur L&E (meerjarig) financieel beleid ontwikkeld.

Ad c: Financiële ruimte

De beschikbare middelen bepalen de **financiële ruimte** van de school. Doordat deze middelen beperkt zijn, moet de school keuzes maken hoe deze middelen worden ingezet. Door deze keuzes vast te leggen in financieel beleid, wordt voorkomen dat de school uitgaven doet waar geen middelen voor beschikbaar zijn. Bij het doen van investeringen moet goed worden gekeken of deze kunnen worden uitgevoerd zonder dat de financiële positie hiermee in gevaar komt. Soms moet een school haar ambitieniveau tijdelijk bijstellen, omdat de financiële middelen ontbreken.

Het voorgaande in schema:

Omdat het maken en vaststellen van financieel beleid een zaak is van het schoolbestuur richten we ons hier verder alleen op de (meerjaren)begroting van het bestuur. We maken daarbij onderscheid tussen de formatieve (meerjaren)begroting en de materiële (meerjaren)begroting.

7.3 De meerjaren formatiebegroting

Met de lumpsum wordt berekend wat de school normatief krijgt waarna de verdeling van de middelen plaats vindt. Dat gebeurt op basis van door Schoolbestuur Lauwers en Eems vastgestelde criteria. Het resultaat is toegewezen budget waarmee de school rond moet komen. Onderdeel daarvan is de bekostiging voor de formatieve inzet. De lumpsumberekening voor de school gaat uit van de toekenning van middelen op basis van de normfunctie LA voor de basisschool, en vanaf het schooljaar 2010-2011 is hierbij de normfunctie LB toegevoegd.

Als onderdeel van de planning en control cyclus wordt binnen L&E twee keer per jaar een financiële doorrekening gegeven. De eerste tijdens het opstellen van jaarplan en de exploitatiebegroting. In deze meerjarenbegroting op kalenderjaar worden strategische doelstellingen en beleidskeuzes opgenomen. De tweede financiële doorrekening vindt plaats in het bestuursformatieplan; deze is gericht op de mogelijkheden met betrekking tot de formatieve inzet op de scholen.

Formatietoedeling

De personele lasten bedragen zo'n 80% van de totale lasten. Een goed ingericht personeelsbeleid en beheer is dan ook van essentieel belang. Jaarlijks wordt daarom, als onderdeel van de planning en control cyclus, het allocatiemodel voor het komende schooljaar gevuld, om op deze wijze de financiële ruimte per school te bepalen. Uitgangspunt hierbij is dat elke school bewust personeelsformatie inzet en daarbij een kwalitatieve en kwantitatieve afweging maakt. De beschikbare budgetten worden ingezet op schoolniveau na goedkeuring door de sectordirectie. Om de financiële ruimte per school te bepalen worden de volgende stappen genomen:

- Stap 1: In stap 1 wordt het totale beschikbare personele budget begroot. De personele budgetten genoemd in de jaarbegroting zijn leidend en vormen hiermee het uitgangspunt.
- Stap 2: In deze stap worden de bovenschoolse lasten bepaald. Het betreft hier de loonkosten van schooldirecteuren, de loonkosten van personeel dat ten behoeve van de gehele organisatie werkzaam is, de kosten van het personeelsbeleid en overige lasten. Eveneens wordt frictieformatie, het materiële resultaat en de toegestane overschrijdingen opgenomen.
- Stap 3: Vervolgens wordt in zowel financieel als formatief opzicht de ruimte op schoolniveau berekend.
- Stap 4: Naar aanleiding van gesprekken tussen de sectordirectie en de schooldirecteur(en) wordt de definitieve ruimte vastgesteld.

Naast het personele component is het eveneens van belang om zicht te hebben op het materiële gedeelte. Gemaakte keuzes op materieel gebied, bijvoorbeeld investeringen in digitale schoolborden, hebben effect op de beschikbare personele ruimte en visa versa.

In de begrotingen wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de bekostigingsbedragen vanuit het ministerie. Op deze wijze kan op een dekkende begroting gestuurd worden (planning). Tijdens de controle momenten (integrale managementrapportages en jaarverslag) vindt een uitputting plaats van de begrote bedragen.

7.4 De meerjarenbegroting

Onderstaand is begroting in meerjarenperspectief voor de jaren 2015-2019 opgenomen

Meerjarenbegroting Schoolbestuur L&E PO

	2015	2016	2017	2018	2019
Leerlingaantal (t-1)	1778	1687	1661	1613	1540
GGL	44,04	44,54	45,01	45,47	45,89
Baten	2015	2016	2017	2018	2019
3.1 (Rijks)bijdragen OCW					
Normatieve rijksbijdrage	10.045.350	9.842.341	9.626.040	9.342.495	8.990.357
Overige subsidies OCW	383.528	211.871	175.888	187.881	183.678
Totaal (Rijks)bijdragen OCW	10.428.878	10.054.212	9.801.928	9.530.376	9.174.035
3.2 Overige overheidsbijdragen					
Gemeentelijke bijdragen	181.289	181.289	181.289	181.289	181.289
Overige overheidsbijdragen	382.514	465.823	498.923	473.378	461.544
Totaal overige overheidbijdragen	563.803	647.112	680.212	654.667	642.833
3.3 Overige baten					
Verhuur	27.688	27.688	27.688	27.688	27.688
Overige baten	44.100	44.100	44.100	44.100	44.100
Totaal overige baten	71.788	71.788	71.788	71.788	71.788
Totaal baten	11.064.469	10.773.112	10.553.928	10.256.831	9.888.656
Lasten	2015	2016	2017	2018	2019
4.1 Personele lasten					
Lonen en salarissen	8.602.542	8.428.464	8.258.912	8.093.768	7.932.918
Overige personele lasten	1.121.153	769.350	769.350	769.350	769.350
Uitkeringen	-450.000	-450.000	-450.000	-450.000	-450.000
Totaal personele lasten	9.273.695	8.747.814	8.578.262	8.413.118	8.252.268
4.2 Afschrijvingen					
Afschrijving machines en installaties	540	540	540	540	540
Afschrijving apparatuur	4.515	4.515	4.515	4.515	4.515
Afschrijving meubilair	27.475	27.475	27.475	27.475	27.475
Afschrijving leermiddelen	100.819	100.819	100.819	100.819	100.819
Afschrijving hardware	128.981	128.981	128.981	128.981	128.981
Totaal afschrijvingen	262.330	262.330	262.330	262.330	262.330
4.3 Huisvestingslasten					
Huur	16.000	16.000	16.000	16.000	16.000
Dotatie onderhoudsvoorziening	312.936	312.936	312.936	312.936	312.936
Klein onderhoud en exploitatie	124.658	124.658	124.658	124.658	124.658
Energie en water	233.423	233.423	233.423	233.423	233.423
Schoonmaakkosten	247.040	247.040	247.040	247.040	247.040
Heffingen	28.750	28.750	28.750	28.750	28.750
Overige Huisvestingslasten	38.187	38.187	38.187	38.187	38.187
Totaal huisvestingslasten	1.000.994	1.000.994	1.000.994	1.000.994	1.000.994
4.4 Overige lasten					
Administratie en beheerslasten	398.796	356.782	354.819	352.904	351.037
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	338.490	333.030	327.707	322.517	317.456
Overige	106.026	105.108	104.213	103.340	102.489
Totaal overige lasten	843.312	794.920	786.739	778.761	770.982
Totaal lasten	11.380.331	10.806.058	10.628.325	10.455.203	10.286.574
Totaal resultaat	-315.862	-32.946	-74.397	-198.372	-397.918

7.5 Tenslotte

Onze keuze voor het werken met het Koersplan betekent ook, dat wij beleidswensen, beleidsuitvoering en beleidsevaluatie mede koppelen aan de financieel-economische aspecten van de beleidsvormgeving in onze scholenorganisatie. De sectordirecteur zal jaarlijks in de begroting, in het bestuursformatieplan en het toedelingsmechanisme, die aan het bestuur voorgelegd wordt, rekening houden met de financiële ruimte, die beschikbaar is, gegeven de aangegane verplichtingen en de risicoanalyses. Als in het algemene directieoverleg (DOPO) wensen geformuleerd worden, die afwijken van de (economisch verantwoorde) conceptkoers van de sectordirecteur, dan zullen die wensen behalve op inhoud ook altijd getoetst moeten worden op haalbaarheid gezien de eventuele financieel-economische consequenties. De conceptkoers kan pas worden bijgesteld als dezelfde of een betere realisatie van de financiële taakstelling van de sectordirecteur met de realisatie van de geformuleerde wensen kan worden bereikt.

Bijlage 1**INSTEMMINGSDOCUMENT SCHOOLPLAN 2015-2019**

De Medezeggenschapsraad van ODBS Nijenstein te Zandeweer gaat akkoord met de inhoud van het Schoolplan 2015-2019.

Naam :

Functie : voorzitter

Datum :

Handtekening : _____

Bijlage 2**V A S T S T E L L I N G S D O C U M E N T S C H O O L P L A N 2 0 1 5 - 2 0 1 9**

De sectordirectie van te stelt de inhoud van het schoolplan voor de schooljaren 2015-2019 vast.

Naam :

Functie : sectordirecteur

Datum : _____

Handtekening : _____